РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 27-го ЛЮТОГО 1919. Ч. 24. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, FEBRUARY 27, 1919. No. 24.

КОМІСІЯ СОЮЗНИХ ДЕРЖАВ У ЛЬВОВІ.

Українці заключили з Поляками чотиродневний розем.

Український Директоріят проголосив земельний закон.

Земля буде розділена між селян. -- Дідичі не одержать ніякого відшкодованя.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 26, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИСЛАЛО ПОЛЬЩІ УЛЬТИМАТ.

Зажадало безпроволочного опорожненя українських земель.

Часописи з 1. лютого доносять, ЩО УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО В КИЄВІ ВИСЛАЛО ДО ВАРШАВИ УЛЬТИМАТ, В ЯКІМ ЗАЖАДАЛО БЕЗПРОВОЛОЧНОГО ОПОРОЖНЕНЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ З ПОЛЬСЬКИХ ВІЙСК.

На случай відмовної відповіди, сказано дальше в ультимат[illegible] українське правительство проголосить воєнний стан з Поль[illegible] обходити ся з Поляками, які находять ся на Україні, як з ворогами У[illegible]

На случай однак, коли би українське правительство одержало прихильну відповідь, воно є готове вислати до Варшави дипльоматичну делеґацію в ціли переговорів в справі Галичини, Холмщини і Підляша.

(Пізнійші події кажуть здогадувати ся, що відповідь Поляків була відмовна та що українське правительство проголосило воєнний стан з Польщею).

ПРОТЕСТ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПРОТИ ДОМАГАНЬ ПОЛЯКІВ І РУМУНІВ.

Протест предложено през. Вілсонови і премієрам союзних держав.

Українське телеґрафічне бюро доносить в телеґрамі з дня 1. лютого, **що Панейко, міністер загр. справ західної української републики** (галицької републики) **вислав на руки през. Вілсона і премієрів, Клеманса, Ллойда Джорджа і Орлянда, протест проти заборчих плянів Поляків і Румунів супроти України.**

В протесті сказано також, що Поляки і Румуни уживають уділену їм оружну поміч в людях і амуниції на загарбанє українських земель, а не до оборо[illegible] проти большевиків.

УКРАЇНЦІ ВІДКИНУЛИ ВСЯКі ПРЕДЛОЖЕНЯ АЛІЯНТІВ В СПРАВІ РОЗЕМУ.

Завзятий бій в околиці Львова і Перемишля триває дальше.

БЕРНО, 22. лютого. — **ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА МІЖ ПОЛЯКАМИ І УКРАЇНЦЯМИ, А ПЕРЕДІВСІМ В ОКОЛИЦІ ЛЬВОВА І ПЕРЕМИШЛЯ, ТРИВАЄ БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ ДАЛЬШЕ.**

Українське пресове бюро заперечує, неначе би українські війска складали ся з большевицьких банд.

Українці відкинули пропозицію француського ґенерала Бартольмі, який в імени комісії аліянтів зробив предложенє в справі переговорів щодо розему між Українцями і Поляками. Після сього предложеня українські війска мали опорожнити безсумнівно українські землї.

Представники українських народних зборів заявили, що Поляки хочуть загарбати нафтові терени, в котрих то околицях Українці становлять 89% населеня. Ґенерал Бартольмі, опираючи ся у своїм предложеню на інформаціях Поляків, дав себе впровадити в блуд.

ПОЛУЧЕНЄ ЗІ ЛЬВОВОМ ПЕРЕРВАНЕ.

ВАРШАВА, 23. лютого. — З Ґданьска вислано до Польщі десять поїздів з поживою, яку виладовано з кораблів, котрі привезли до пристани поміч від аліянтів. Один поїзд вислано до Львова, але він туди не дійшов з причини браку получення зі Львовом, яке перервали Українці.

КОМІСІЯ СОЮЗНИХ ДЕРЖАВ У ЛЬВОВІ.

Поляки домагають ся, щоби комісія станула по їх стороні.

ВАРШАВА, 25. лютого. — **ОКРЕМА КОМІСІЯ, ВИСЛАНА ДО ЛЬВОВА, ПРИБУЛА ТУДИ В СЕРЕДУ В НОЧИ. Населене Львова витало її урочисто, хоч в місті панувала цілковита темнота з причини замкненя електровні задля браку угля.**

Здавало ся, що всі мешканці міста вирушили на повитане комісії з прапорами і бандами. Прибічну сторожу становив відділ женщин.

Поляки не хочуть нічого чути, щоби комісія заняла безсторонне становище. Вони кажуть:

„Або ви є нашими приятелями, або приятелями України. Тут нема місця для безсторонних".

Здовж залізничого шляху з Перемишля до Львова не видно признак війни. Війна має тут характер війни підїздової. Коли Українці є добре зоружені і зорганізовані, їх кіннота може кождої хвилі перетяти залізниче получене.

(Новійше наведена телеґрама вказує, що попередні вісти, які доносили, що комісія по безуспішних пробах дістати ся до Львова повернула з нічим до Варшави, були неправдиві. Сі вісти походили з польських жерел і мали правдоподібно на ціли викликати серед членів мирової конференції ворожий настрій проти Українців).

УКРАЇНЦІ ЗАКЛЮЧИЛИ З ПОЛЯКАМИ 4-ДНЕВНИЙ РОЗЕМ.

Мала надія на тривалий розем.

ВАРШАВА 25. лютого. — **Польський департамент загр. справ одержав зі Львова телеґраму, яка доносить, ЩО В НЕДІЛЮ ПРИЙШЛО МІЖ ПОЛЯКАМИ І УКРАЇНЦЯМИ ДО ПОРОЗУМІНЯ В СПРАВІ ЗДЕРЖАНЯ ВОЄННИХ КРОКІВ.**

Розем заключено на протяг чотирох днів і він починаєть ся в понеділок вечером. Застережено 12-годинне виповідженє.

Сей тимчасовий розем може довести до тривалого розему, але комісія союзних держав не богато покладає на се надії. Великою трудностию є, що обі сторони, Поляки і Українці, хотіли би вже тепер визначеня постійних границь, підчас коли комісія пропонує лише тимчасову границю, полишаючи остаточне полагодженєм границь мировій конференції.

Українці старають ся задержати нафтові копальні в руху. З продажи нафти мають Українці великі доходи. Українці настають також, щоби ріка Сян становила границю між Україною і Польщею.

—o—

УКРАЇНСЬКИЙ ДИРЕКТОРІЯТ ПРОГОЛОСИВ ЗЕМЕЛЬНУ РЕФОРМУ.

Знесенє приватної власности землї без відшкодованя.

Часопись „Сіс" з дня 31. січня доносить на підставі телеґрами з Києва, ЩО УКРАЇНСЬКИЙ ДИРЕКТОРІЯТ ПРОГОЛОСИВ ЗЕМЕЛЬНИЙ ЗАКОН НА ПІДСТАВІ ПРИНЦИПІВ СОЦІЯЛІЗАЦІЇ ЗЕМЛЇ.

ПРИВАТНУ ВЛАСНІСТЬ ЗНЕСЕНО І ВИДІДИЧЕНЄ ЗЕМЛЇ ВІДБУДЕТЬ СЯ БЕЗ ВІДШКОДОВАНЯ.

РІЛЬНИЧІ РОБІТНИКИ, ЯКІ НЕ ПОСІДАЮТЬ ЗЕМЛЇ, ОДЕРЖАТЬ ЗЕМЕЛЬНІ УЧАСТКИ (ПАЇ).

ЛІСИ ПЕРЕХОДЯТЬ НА ВЛАСНІСТЬ ДЕРЖАВИ.

УКРАЇНСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ-РЕВОЛЮЦІОНЕРИ НАКЛИКУЮТЬ ДО СПІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ ПРОТИ ФРАНЦУСЬКО-АНГЛІЙСЬКИХ ІМПЕРІЯЛІСТІВ.

Вважають їх ворогами правдивої свободи.

ВАРШАВА, 23. лютого. — **Соціялісти-революціонери, найсильнійша з чотирох соціялістичних партій на Україні, видали проклямацію, заявляючи, що „француско-анґлійські імперіялісти" є ворогами правдивої свободи.**

Дальше сказано в проклямації, що Українці мусять зєдинити ся і забути на свої партійні ріжниці, щоби охоронити ся перед нападами, які відбувають ся з трох сторін: з одної сторони від большевиків, з другої від Поляків, які хочуть загарбати нафтові терени, а з третої сторони від Румунів, які намагають ся загорнути цілу Бесарабію.

—o—

РЕВОЛЮЦІЯ В БЕСАРАБІЇ ПРОТИ РУМУНСЬКОГО ПАНОВАНЯ.

50.000 румунських большевиків просять українське правительство о перепущенє їх до Бесарабії.

Швайцарська часопись „Газет де Льозан" з дня 31. січня доносить, **що в Бесарабії вибухла революція серед населеня проти румунської окупації.** Богато бесарабських збігців прибуло до Галичини. На чолї революції стоїть комітет освободженя Бесарабії.

Командант 50.000 армії румунських большевиків, яка находить ся в Росії, відніс ся з просьбою до українського правительства, щоби воно дало їй дозвіл перейти через Україну до Бесарабії в ціли боротьби проти Румунії.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 26, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Падеревскі вніс резиґнацію.

ПАРИЖ, 24. лютого. — **Іґнац Ян Падеревскі, польський премієр, вніс вчера резиґнацію на руки диктатора ґен. Пілсудского,** як се доносить телеґрама з Варшави.

Ґен. Пілсудскі не приймив резиґнації Падеревского, просячи його, щоби він задержав уряд премієра надальше у своїх руках.

(Правдоподібно розходило ся тут лише о формальність. Подібну резиґнацію вніс був недавно ґен. Пілсудскі, але польські установчі збори резиґнації його не приймили і потвердили його власть в характері військового диктатора).

Полякам ліга народів не довподоби.

ВАРШАВА, 23. лютого. — Неформальна дискусія над ліґою народів, яка вела ся від часу прибутя комісії аліянтів, виказує, що Поляки оказують мало симпатії для сеї ідеї.

Після переконаня польських лідерів Польща мусить мати сильну армію, щоби зєдинити нарід і відбудувати державу на військових традиціях, дати занятє для безробітних, привернути лад на Литві і Білоруси та хоронити державу проти чужих нападів.

Польські проводирі заявляють, що аліянти, а передівсім Американці, не добре зрозуміли положенє Польщі, окруженої зі всіх сторін ворогами.

Падеревскі хоче мирити ся з большевиками.

ЛОНДОН, 24. лютого. — Зі Женеви доносять:

Большевицький міністер заграничних справ вислав до польського премієра, Падеревского, бездротну телеґраму у відповідь на телеґраму Падеревского, який виявив був бажанє розпочати переговори з большевицьким правительством в цїли покінченя боротьби між Росією і Польщею.

Чічерін заявив у своїй відповіди, що саветське правительство є готове війти в приязні зносини з польським народом і приймити делеґатів польської републики, здержуючи ся від вмішуваня у внутрішні справи Польщі. Він звертає однак увагу Падеревского на те, що польські леґіони борють ся проти саветських війск на мурманськім побережу, на Сибіри і на инших фронтах в союзі з протиреволюційними війсками російської білої ґвардії. Польське правительство мусить усунути сей стан, коли хоче в мирний спосіб полагодити справи між обома правительствами.

Відповідь підписана Чічеріном в імени саветського правительства.

Троцький заповідає безпощадну боротьбу проти Падеревского.

ВАРШАВА, 24. лютого. — „Ми мусимо поборювати зрадливих Поляків до послїдного жовніра".

Таку телеґраму вислав большевицький міністер війни з Перми до головної большевцької кватири на смоленсько-минськім фронті, даючи розказ до розпочатя наступу на Барановичі (на північ від Берестя Литовського).

Троцький дуже радо хотів би дати Полякам лекцію; зокрема він дуже ненавидить Падеревского.

Перед приїздом Падеревского до Польщі в Москві увязнено членів польського посольства і деяких розстріляно. Коли варшавське правительство внесло протест, саветське правительств дало слідуючу відповідь:

„Ваш протест був для нас несподіванкою. Ми думали, що ми зробили вам прислугу, увязнюючи представників вашої буржуазії".

Поляки підозрівають Німеччину о змову з большевиками.

ПАРИЖ, 23. лютого. — Польські власти одержали зовсім достовірні інформації з Берліна, ро президент Еберт, канцлер Шайдеман, міністер заграничних справ Брокдорф-Ранцав, міністер війни Носкеі міністер Ляндсберг приняли на тайнім засіданю плян щодо польської справи, після котрого видано німецьким війскам на границї Польщі приказ продовжати боротьбу проти Поляків.

Німецькі провідники згодили ся дальше війти в порозумінє з російським большевицьким правительством в справі спільної акції проти Польщі. Після пляну німецькі війска, які ще находять са на Литві, мають зболшевичити ся і розпочати боротьбу проти Поляків, а німецьке правительство має оголосити, що команданти тих війск втратили над ними контролю.

Польщу навістили ріжні пошести.

ПАРИЖ, 20. лютого. — Перший відділ комісії американського Червоного Хреста відїхав нині з Парижа до Варшави. Вісти з Польщі доносять, що у всіх частях краю поширив ся тиф. Крім того поширили ся такі пошести, як холера, чорна віспа і трахома.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 26, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ВИЇДЕ ДНЯ 5. МАРТА ЗНОВА ДО ФРАНЦІЇ.

ВАШІНҐТОН, 25. лютого. — Вісти з урядових кругів доносять, **що президент не скличе надзвичайної сесії конґресу під теперішну пору, але аж по своїм другім повороті з Франції.**

Президент Вілсон має намір виїхати знова до Франції дня 5. марта, відки поверне, як надіють ся, не скорше як в червни.

Міжтим президент Вілсон скликує на нараду ґуберняторів усїх стейтів і мейорів 100 найбільших міст на спільну нараду для обговореня плянів реконструкції.

Перед відїздом до Франції президент виголосить ще одну публичну промову в Ню Йорку, правдоподібно дня 4. марта.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 26, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Домашна війна поширюєть ся на цілу Німеччину.

КОПЕНГАҐЕН, 25. лютого. — **Домашна війна в Німеччині поширила ся з Баварії на Саксонію, Баден і Вестфалію.**

В більшій части Німеччини панує загальний нелад і анархія.

Вісти з Берліна доносять, що в Плявен, в Саксонії, зоружені моряки і робітники розоружили місцеву мілїцію, заняли ратуш і инші публичні інституції.

Телеґрама з Дрезден доносить, що рада жовнірів і робітників з 20 місцевостий рішила усунути давних офіцирів з війскової служби.

В Баварії увязнено богато членів аристократії.

БЕРЛІН, 23. лютого. — В Мінхен увязнено велике число членів баварської аристократії, підозрілих о співучасть в замаху на житє премієра Айснера.

Соціялістичне правительство зарядило дуже строге слідство в цїли викритя учасників заговору.

Між иншими увязнено князя Леопольда, бувшого головного команданта німецьких війск на російськім фронті.

Провінція Баден пішла в сліди Баварії.

БЕРЛІН, 24. лютого. — Вчера проголошено в провінції Баден воєнний стан.

Столиця баденської провінції, Мангайм, находить ся під контролею Спартаків.

На масових зборах, на яких промовляли соціялісти більшости, независимі соціялісти і Спартаки, проголошено утворенє саветської републики на взір Баварії.

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 26, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Заворушеня в Празї.

БЕРНО, 25. лютого. — В пятницю і суботу привернено в Будапешті лад, як се доносить телеґрама з Будапешту.

Вісти з Берліна доносять, **що в суботу прийшло до грізних заворушень в Празї, столиці Чехії.** Національна ґвардія і студенти прогнали остаточно большевиків, які заняли були державні будинки.

У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 26, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Фінансова програма француського правительства.

ПАРИЖ, 19. лютого. — Люї Л. Кльоц, француський міністер фінансів, проголосив фінансову програму француського правительства, після якої сплата довгів державних має бути розложена на довший протяг часу, щоби нею не обтяжити виключно теперішне поколїнє. Свою програму предложив міністер фінансів на засіданю буджетової комісії в парляменті.

Головні точки сеї програми є слідуючі:

1. Зажадати від Німеччини заплаченя всіх коштів війни. Зажадати від Ліґи Народів ґарантії, що Німеччина заплатить сі кошти.

2. Наложити на нарід лише необходимі податки, розкладаючи їх плаченє на протяг довгих років і оминаючи конфіскати.

3. Не робити непродуктивних видатків.

4. Візвати нарід до нової позички, обнизуючи рівночасно відсотки від гроший, які держава досі позичила.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО НАЇЗДУ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

В день Вашінґтона, в суботу, дня 22. с. м., Український Народний Комітет переслав телеграфічно в імени своїм і всіх місцевих Українських Народних Комітетів в Злучених Державах на адресу американської мирової делеґації в Парижи протест проти польських наїздів на українські землі, заявляючись за інтервенцією американської мирової делеґації для здержаня польських наїздів в Галичині в околицях Львова і Перемишля; в Холмщині; на Полісю в околиці Берестя Литовського; і на Волині в околиці Ковля.

Український Народний Комітет.

ПОВОРОТ ПРЕЗИДЕНТА ВІЛСОНА.

В минулий понеділок президент Вудров Вілсон вернув ся з Европи до Злучених Держав і висів в пристани міста Бостону, Масс.

Коли приїхав до міста, витали його із запалом і одушевленєм непроглядні маси народу.

Пополудни того дня президент Вілсон промовляв там в Меканікс Ґол, де зібралось до 8 тисяч народу, яких ледви галя могла помістити. Многі тисячі ждали поза галею, не добившись доступу.

Президент Вілсон виголосив довшу промову, яка була передівсім привітом для американського народу від його президента по двомісячній розлуці. Крім того його промова була також привітом для американського народу від всіх народів Европи, а зокрема від тих народів, що донедавна були поневолені. Він заявив, що як в Европі витали його товпи народу, то він відчував, що се був привіт для американської нації, котра поспішила народам в Европі на поміч в боротьбі за освободжене і ліпшу долю. Коли говорив про правительства, про урядових представників на мировій конференції, то сказав, що вони вже також розуміють, що вони не є панами народів, але слугами їх. Тягар війни відчували і відчувають — казав президент — не правительства і не капіталісти, але прості люди, звичайні горожани, бо кождого з них дім був нападений. З того дому був забраний батько, син і тепер вони або вернулись або не вернулись.

Дальше казав, що він старав ся був дійти, чому народи в Европі з таким довірєм відносять ся до Американців, що де двох спорить між собою, то на нікого не згодять ся, аби був мировим судією, тільки на Американців і як треба післати де війско чужої держави, то одно тільки війско американське всюди витають щиро, без застережень і з повним довірєм.

Чи маємо ми злегковажити се довірє? Чи маємо покинути Европу, де виростають нові, освободжені народи? Чи може радше маємо стати їм до помочи?

Президент Вілсон тут натякнув на Лігу Народів, яку вважає за конечну для охорони мира, а зокрема для охорони молодих освободжених народів.

Коли президент Вілсон скінчив свою промову, зібрані Бостонці з великим одушевленєм громом кликнули тричі „Гуррей".

Небаром опісля президент Вілсон виїхав окремим поїздом до Вашінґтону, де в Білім Домі засів на короткий час до своєї буденної президентської праці. В перших днях марта він знова вибираєть ся до Европи, на докінчене мирової конференції в Парижи, для підписаня мира загального та для осягнення його забезпеки і міжнародного співділаня через основане Ліґи Народів.

Докладнійше обговорене справи Ліґи Народів президент Вілсон оставив на розмову з членами конґресу на спеціяльнім обіді в Білім Домі.

Однак, кажуть, що за одобренєм Ліґи Народів президент Вілсон звернеть ся до народу і то аж по другім повороті з Европи. Тоді, кажуть, він обіде більші міста Злучених Держав і на народних зборах представить народови проґраму і значінє Ліґи Народів до одобреня, яке буде вважати одобренєм публичної опінії Злучених Держав.

БОРОТЬБА КОЛО ЛЬВОВА ЗДЕРЖАНА.

Телеґрами з Европи доносять, що на інтервенцію комісії, зложеної з представників Злучених Держав і аліянтів, Українці і Поляки згодились на тимчасовий розем (завішене оружя), який обі сторони можуть зірвати по виповідженю 12 годин наперед. Однак сподівають ся, як подають телеґрами, що боротьба вже не відновить ся і сей тимчасовий розем перемінить ся в тривке перемире, що буцімто має видержати аж до підписаня мира на міжнародній мировій конференції.

Комісія тепер находить ся у Львові, де її привитано нібито дуже оваційно, але сей привіт, як він був зі сторони Поляків, то певно, що був штучний а не щирий. Полякам неприємно навіть се, що та комісія невтральна. Вони кажуть до комісії, що вона „мусить" бути прихильна Полякам, себто польонофільська, або мусить тримати з Українцями, а жадної невтральної комісії вони не знають, або не хотять знати. Може ще більше від невтральности заболіло Поляків те, як комісія сказала, що має прослідити польські погроми проти Жидів у Львові. Як то? Преція то вони самі робили погроми і самі вже розслідили і можуть дати готовий рапорт! Хто має право мішатись до погромів, коли ті погроми польські. Се, на думку Поляків, внутрішна справа польська.

Отсе може перша нагода, коли американські і аліянтські представники трохи близше пізнають польську буту й ідіотичну надутість, але аби її добре пізнати, то треба знати також добре польську мову, польську шляхотську „культуру" і літературу. Треба знати цілу Польщу, в якій нічого нема крім панів і невільників.

Польська бута не позволила би була „леґіонам" у Львові здержати боротьбу, але голод і недостача опалу та сьвітла змусили їх до хвилевої скромности. Води вправді не мають, але сніг став їм в пригоді. Оружя і набоїв либонь ще мають.

Тепер питане, чи Поляки витримають довго в роземі і чи доведуть до перемиря. Нема сумніву, що вони схотять використати час, аби спровадити собі з Кракова і з Варшави поживи, амуніції і нових ріжкатих „соколів", а коли будуть чутись трохи сильнійші, скажуть, що Українці їх „провокують" і знова зачнуть „оборону" Львова. Як же вони могли би виректи ся Львова і цілої східної Галичини! Адже пан Іґнаци Ян Падеревскі, пан Дмовскі і ще якийсь Длускі розповідають по сьвіті, що ціла Галичина „мусить" (у тих панів до всього є „мус") належати до Варшави, бо то корінно „польська земля".

Та се їм так легко не пійде. Проти польських заборців стоїть муром весь український нарід і не уступить перед жадними шляхотсько-польськими замахами.

КУЛЬТУРНІ ПОЛЬСЬКІ УЧЕНІ...

(Допись з Філядельфії).

За доказ, як глибоко є закорінений польський шовінізм, нехай послужить низше поданий факт, котрий ясно виказує, що не вільний від нього ніхто, в кім лише пливе „польска креф", хоч би ним мав бути професор, або ґенерал, або навіть доктор в духовній реверенді.

Мені попала до рук філядельфійська польська ґазета „Пшияцель Люду", і хоч ся ґазетка не заслугує на се, аби цікавий хотів настільки понизити свою амбіцію, щоби хоч трохи з нею запізнати ся, то однак мимоволі мої очи затримали ся над статею: „Вашінґтон і Польска".

Вже від навички, заки забираю ся до читаня, то в першій мірі сліджу за автором статі, щоб упевнити ся, чи заслугує вона на се, щоб їй посьвятити кілька хвилин часу. Але тут не треба було принуки, бо під заголовком статі, таки зараз на вступі, немов би на приману, написано осьтак: „Напісал кс. др. Ґодрич, др. теоль., др. об. пр., і т. д." О! гадаю собі, треба послухати польського „ксєндза"-фільософа та перечитати його статю в надії, що і я дещо від ученого навчу ся, бо він же преція не надурно начіпав тих титулів, як циган ремінців...

А ось до чого я дочитав ся: Пише „вєлебни", що Українці — се гірші большевики ніж російські, бо дурнійші; се темна хлопська маса. Але, каже, сьвіт вже на них пізнав ся!

Се тільки виїмок з плюгавої статі високовченого „польскєго вєлебнєго", бо до наводженя дальшого плюгавленя може і перо відмовило би послуху.

Вчений польський — се шовініст, та з сим можна остаточно погодити ня, бож преція в кождім польськім ученім пливе шляхотська кров, а „шляхціц на заґродзє рувна сєн воєводзє". Але коли се пише високовчений сьвященик, се вже спротивить ся його покликаню; се повинні напятнувати навіть його вірні, бо кидане болотом на свого ближнього, се спротивляєть ся законови божому.

Що-ж з сього бачимо? Бачимо, що паскудний польський шовінізм вдер ся і під реверенду духовну і при помочи невидимого помічника нехтуєть ся закон божий! Се справді прикре, але правдиве, і нині український загал не робить виїмку, знаючи, що всі Поляки одним миром мазані і призвичаїли ся вже до того, що вільно собаці і на Бога брехати.

Але не можу здержати ся, щоб не написати на адресу всяких польських учених, ксьондзів і докторів кілька слів правди, котрі будуть заразом і осторогою для нашого і їх власного добра: Чому так вперто накидаєте опікунство тому „темному большевицькому народови українському", котрий не тільки, що вас о се не просить, але противно: руками і ногами відганяєсь немов би від якої зарази, та не тільки що зложив би Господу Богу подяку, що позбув ся паршивої опіки, ба ще в додатку не пожалував би і сьвяченої, щоб і затроєний вами воздух розігнати. От ліпше булоб, коли би „вєлебні" в першій мірі самі виповняли закон божий, котрий наказує любити ближнього, та се поручали своїм вірним, бо колись, як нарід переконаєсь, що його обтуманювано, буде жадати порахунку, а тоді може темніти не тільки в очах, але також і в голові і в ухах...

Михайло Стоколоса.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальші жертви зложили:

321. Карнеґі, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили дальше: Д. Ґала $20.00; Н. Берега, Л. Німець, І. Головатий, Т. Мазурик, С. Макрусь і І. Бінґвич по $10.00; І. Кулик $6.00; І. Подоляк, П. Турко, П. Кізік, Д. Чепіль, Я. Фіцорук, І. Азима, С. Камінський, Л. Базаринський, Орина Мосурак (вдова), Я. Гойсан, Г. Микитка, Настя Мацек (вдова), В. Загурський, М. Калиновський, Г. Вархоляк, М. Пілінчак, С. Бруньо, Г. Брус, Ф. Масляний, І. Кузьо, С. Турпак, Н. Сіворський, А. Богдан, Ф. Вербіцький, І. Куйбіда, В. Бодар, М. Чвиринський, Г. Карп, Ф. Пастернак, М. Вірстин, А. Пастюк і В. Пастернак по $5.00; П. Яньо, І. Міґаль, А. Павлик і А. Задиляк по $4.00; Л. Балиш $3.50; о. О. Пристай, П. Корабель і А. Вайпа по $3.00; Т. Ярух і І. Коцаба по $2.50; Ф. Гриценко, М. Осю, І. Каспар, В. Яремчук, М. Гойсан, І. Яронька, С. Атаманець, Г. Гаврильчак, Г. Мельник, М. Волошинович, М. Матвійчик, В. Дуневич, М. Мудрак, Л. Максим, С. Сембрат, О. Ананевич, В. Медвідь І. Телявський, Г. Дорош, Я. Куриляк, І. Славута, Г. Яструбецький, С. Слинда, Ю. Заболотний, І. Претко, М. Фецячко, П. Чепіль, Ф. Маслей, М. Синиця, І. Клінаш, Й. Пшеничка, М. Рибій, В. Павлик, М. Луців і Г. Гром по $2.00; С. Кос $1.50; А. Сирота, Н. Брандибура, М. Телявський, Г. Ганущак, І. Козій, Й. Кліш, Д. Гойсан, В. Зілюнка, П. Вовк, Д. Куньо, І. Бочар, В. Турко, С. Ґузеляк, М. Зарічняк, М. Капелюх, М. Панас, І. Сланко, П. Гриценко, І. Гудима, Д. Сьвонтковський, І. Добош, Н. Шляхта, П. Шпіляр, М. Палець, К. Мийник, Г. Дамян, І. Кравець, Т. Фок, Д. Мачачій, Н. Стефура, Й. Волянський, М. Присташ, К. Опалянко, М. Нанашко, С. Сидір, Катерина Шоломийська, А. Веприк, Т. Веприк, М. Лабан, Г. Мучка, М. Ваврин, Н. Стецьо, В. Словіковський, І. Лещинський, М. Дрозд, Катерина Залецька, О. Кос, Т. Осика, Т. Юрчак, С. Венґрин, Ю. Вархоляк, А. Ананевич, П. Ґайдош, В. Стефура, І. Цвик, М. Козак, П. Ламирда, В. Фіґура, Г. Кравчишин, А. Федишин, І. Кушнір, М. Прятко, М. Гончарик, С. Ткач, Т. Барковецький, І. Яровелько, М. Голубник, Д. Микитка, Т. Сембрат, Т. Сембрат, Д. Ґайдош, А. Стасюк, Ф. Кирик і С. Куньо по $1.00; меньшими жертвами $12.25; разом з жертвами в сумі $417.32 оголошеними попередно під ч. 162 $854.57, з чого під ч. 199 була оголошена знова сума $240.25, так що тепер надіслано ще ... $197.00

322. Фляшер, Н. Дак. М. Слободян ... $1.00

323. Вудгейвен, Н. Й. Н. Костів $5.00

324. Ню Віндсор, Н. Й. П. Ціжман ... $5.00

325. Оґден, Юта. Ф. Ґаєвський $10.00

326. Клівленд, О. Драматичний кружок, дохід з представленя „Блудний син" $35.45; С. Павлусь $5.00; Ф. Кальдус, А. Стрельбіцький і Т. Прус по $1.00. — Разом ... $43.45

327. Щікаґо, Ілл. П. Барабаш ... $10.00

328. Франкфорд, Філядельфія, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Н. Олінчук $20.00; С. Галаса і М. Майчук по $11.00; Д. Меліш, М. Меліш, М. Олійник, о. В. Петрівський, Е. Леськів і Д. Ґрамак по $10.00; Т. Сидор і О. Дулеба по $8.00; М. Стоколоса, І. Лядьо і І. Галаса по $7.00; Г. Гладчук, В. Білий, П. Ґрамак (Теодорів), І. Михалечка, М. Питель, А. Лякiвський, І. Дулеба, Н. Ґудзяк; П. Баглай, В. Питель, Н. Дяківський і П. Мосьондз по $6.00; С. Сливка, Н. Кобель, В. Ґловіцький, С. Рева, Й. Орляк, З. Кавка, В. Леськів, Й. Ковальчук, Катерина Шидловська, П. Нендза, Н. Солтис, Д. Бабій, Й. Михалюк, О. Петришин, С. Кордияка, С. Смачила (Луцишин), С. Сливка, С. Колодій, А. Ґрамяк, Д. Бабій, Й. Зима, С. Баривка, Н. Гладчук, Г. Михалюк, І. Омелян, А. Сливка, В. Креніцький, Н. Смачила, Н. Гуня і М. Баглай по $5.00; Н. Грицишин $4.25; Д. Смачила, М. Орляк і П. Ґрамак по $4.00; Н. Трофимяк, В. Рева, Т. Погорілий, Д. Михалечка і Н. Михалечка по $3.00; О. Просцяк, Л. Засітко, К. Шанайда, І. Ґрамяк (Ільків), Н. Галас, С. Гриник, В. Погорілий, О. Зима, Г. Пекар, П. Ґрамяк, С. Ґрамяк, П. Ґрамяк, М. Дрелюх, І. Колодій, П. Фурдела, Т. Липка, Т. Гладчук, Н. Демків, І. Федорів, І. Солтис, М. Горохівський, І. Михалечка, П. Боривка і І. Кавка по $2.00; П. Хміль, М. Ґрамяк, П. Олійник, І. Ґрамяк, Паранка Ґрамяк, П. Божик, П. Шанайда, Г. Піпюк, Л. Пирч, І. Бойко, П. Нестор, Й. Сороковський, Пелягія Кіт, П. Майчук, М. Рудзіцький, С. Тибінь, О. Дашишин, Анна Міґдаль, П. Гладчук, І. Колодій, О. Синьків, П. Ґрамяк, І. Дмитраш, І. Хоптій, Н. Чикота, І. Льондер, Р. Нестор, І. Ґрамяк (Яцків), Т. Стець, П. Ґеґа, Д. Бандицький і Е. Віза по $1.00; давнійша збірка $97.57; тов. „Укр. Банда" $25.00; бр. св. Йосафата $40.75; тов. „Січові Стрільці" $65.00. На ту послідну суму зложились: В. Керніцький $10.00; Д. Маліш, Д. Бабій, С. Рева, Т. Рева, Т. Липка, В. Євчин, О. Просцяк, В. Пителя і Я. Сідорович по $5.00; М. Стоколоса, І. Дулеба і Ю. Божик по $3.00; Д. Смачила і Н. Грицишин по $2.00; П. Олійник і Н. Гладчук по $1.00; меньшими жертвами $53.95; на вічу з 8. лютого с. р. зложили: Н. Оленчук $11.00; о. В. Петрівський, Е. Леськів і Л. Зацний по $10.00; о. Л. Чапельський, Л. Засідко, Г. Михалюк, Й. Михалюк, М. Майчук, В. Ґловіцький, С. Сливка, С. Реґа, О. Петришин, Д. Меліш, І. Михалечка, П. Мосьондз, П. Нендза, Й. Коновальчук і С. Рева по $5.00; Н. Солтис і А. Дяківський по $4.00; С. Тибень і П. Гладчук по $3.00; М. Кінаш, М. Орляк, С. Сливка, С. Сливка, Варвара Рева, І. Ґрамяк, Н. Посада, І. Смик, О. Просцяк, Д. Кравчук, С. Ґрамяк, Й. Сороковський, І. Лядьо, Т. Сидор, Ю. Божик, І. Дулеба, А. Таращук, І. Галаса і П. Кіт по $2.00; Е. Якубович, О. Кінаш, Н. Н., В. Погорілий, М. Горохівський, Марія Тимків, Д. Дубовий, А. Диня, П. Хміль, І. Федорів, П. Ґрамяк (Теодор), П. Ґрамяк, А. Ґоржко, І. Омелян, Т. Садівник, П. Ґрамяк (Семенів), В. Леськів, Й. Зима, С. Шанайда, І. Ґрамяк (Ільків), Катерина Лопацька і Д. Бабій по $1.00; меньшими жертвами $33.00. Разом $221.00, з чого стручено $6.00 на місцеві видатки, а $15.00 задержано на рахунок дальшої збірки. Загальна сума зібрана в Франкфорд виносить $972.75, з котрої попередно були вже оголошені $527.00 під ч. 72, сума $100.00 під ч. 198, сума $230.75 під ч. 239, а тепер передано ... $200.00

329. Стейпелтон, Н. Й. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Р. Струж і І. Гарасимів по $2.00; П. Торбин, Д. Сопко, Я. Стець, Г. Білінський, Ф. Борик, В. Ґиба, І. Іваницький, Н. Масковіта, Ф. Гуль, С. Ласів, І. Грицак, В. Божагора, М. Вишновецький, О. Вонсович, Н. Ясинишин, С. Торбин, А. Фірман, М. Пейс, Н. Мидух, Г. Демкович, І. Ґиба, І. Гнида, А. Іванців, Й. Дзелений, М. Каралюх, Р. Мелех, Д. Калицький, В. Стичак, М. Горин, Ф. Нетреба, М. Стигніцький, А. Зілінський, Р. Ґаліщинський, П. Валиґа, С. Дзера, С. Тихий, С. Саламовський, Н. Трач, Г. Вишновецький, В. Нетреба, Д. Стичак, В. Карпів, О. Миґович, А. Ласів, Г. Якимів, А. Лазар, І. Борик, Ф. Солтан і С. Боянівський по $1.00; меньшими жертвами $10.75; по стручeню 25 цнт. розходу надіслано ... $64.50

330. Вест Філядельфія, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: тов. „Згода" $20.00; А. Пашук, Ф. Холявський і І. Соґар по $10.00; А. Дубіть, М. Панько, Г. Бліхар, І. Белюх, К. Кропивніцький, Д. Холявський, П. Холявський, М. Горбатий, Г. Козак, Г. Василяк, І. Савка і М. Кулик по $5.00; Н. Волк, С. Савка і Л. Заткевич по $3.00; В. Янек, Г. Холявський, В. Смольніцький, І. Гатала, Н. Гатала, В. Маслюх, С. Цебак, П. Щур, Й. Холявський, Танька Белюх, Г. Гиряк, С. Грицай і А. Котила по $2.00; С. Піхурко, М. Янек, І. Беднар, Юстина Смажецька, Зофія Ракоча, П. Сербен і І. Сурник по $1.00; меньшими жертвами $2.75. Разом $160.75, а по стручeню місцевого розходу $2.50, надіслано ... $158.25

331. Брайнерд, Мінн. М. Котлярчук ... $5.00

332. Байон, Н. Дж. На руки пп. Н. Врубльовського і В. Кунаша зложили слідуючі Українці походячі зі села Розгірче, пов. Стрий: М. Ганкевич, Я. Ґуґльовський, С. Артим, Н. Котик і Д. Стасенко по $10.00; Т. Котик, С. Купранець, П. Коханчик, Ф. Полагнюк, С. Лехник, Д. Пицко, В. Кунаш і Д. Лехник по $5.00. — Разом ... $90.00

333. Портленд, Ореґон. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Г. Пелех $5.00; М. Копчак, Ф. Ґери, Ф. Кіча і С. Богачек по $2.00; М. Собода, К. Топорович, О. Кічак, Л. Кічак, Г. Мавер, Й. Герман, С. Олещук, Н. Гук, О. Гудима, А. Сілевич, Д. Козак, Г. Пітер і П. Свану по $1.00. — Разом $25.00

334. Кедіз, Оґайо. На руки п. І. Дупіряка зложили: І. Дупіряк, Р. Килиник, П. Вавро, А. Сенів, М. Розлуцький, І. Обрас і Ф. Криванчик по $5.00; В. Шкробак $3.00; Г. Мiлiч $2.00. — Разом ... $40.00

335. Лудлов, Масс. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: В. Штей і М. Гриник по $10.00; Д. Харко, Н. Хомин, І. Сорока, П. Павлів, А. Дийнак, Я. Федорас, М. Пукіш, С. Наливайко, Д. Шабан, П. Пилипів, О. Гринишин, Анастазія Романів, В. Лівий, В. Гнатів, П. Стасів, І. Марків, В. Щурко, І. Гнатів, І. Дух, О. Воркун і М. Мельник по $5.00; М. Федорів $4.00; А. Поплавський, М. Льоткевич, С. Бучинський і Д. Куртей по $2.00.—замо ... $137.00

336. Бервік, Па. Н. Михайлишин $2.00

337. Перт Амбой, Н. Дж. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Т. Пашуля $5.00; Г. Телішевський $3.00; на весілю у п. Г. Демковича зложили: Г. Демкович і Н. Романець по $2.00; Н. Ворона, І. Ворона, А. Федунь, Д. Паснаи, І. Гриняк, І. Чорний, В. Цуприк, Г. Якима, С. Ясинишин, С. Курчицький по $1.00; меньшими жертвами $1.97. — Разом ... $23.97

338. Ґластонбури, Конн. На руки пп. Л. Сидорака і С. Кунікевича зложили: Й. Патиняк, С. Кунікевич, Л. Сидорак, П. Смик, В. Федак, В. Блажейовський, В. Дзюбакевич, В. Куропатва, І. Бонк, І. Соляр, Д. Качмарик, П. Галун, Г. Дзядик, П. Кріль, І. Кебуз і С. Сельський по $5.00; П. Соляр і П. Шпак по $3.00; М. Саламаха і Е. Паславська по $2.00; М. Дзядик $1.00; з коляди: Т. Ціжман, Г. Дзядик, В. Куропатка, В. Блажейовський, М. Дзядик, П. Галун, В. Федик, І. Кебуз, П. Пехо, І. Бонк, С. Журавський, С. Дружник, Д. Ковальчик і Д. Качмарик по $1.00; меньшими жертвами $4.25. — Разом $109.25

339. Тамс, В. Ва. На руки п. Йосифа Равлюка зложили: Й. Равлюк, М. Маковський, А. Гучко і С. Чиж по $10.00; В. Піпа, М. Піта і І. Пелех по $5.00; М. Дуля $3.00; Й. Жубрик, І. Бодовинич і Й. Маковський по $1.00; Б. Равлюк 50 цнт. — Разом ... $61.50

РАЗОМ $1.187.92

Попередно оголошено $30.256.63.

РАЗОМ ДОСИ ЗІБРАНО $31.444.55.

Джерзи Сіти, Н.Дж. На суму $865.00, оголошену попередно під ч. 299 а зібрану через комітет Укр. Нар. Громади, зложились отсі добродії: тов. „Українська Січ" і бр. св. Івна Хрестителя по $50.00; Вол. Шевчинський $35.00; І. Білобрам і сестрі св. Ольги по $30.00; В. Матвіяс, А. Онисик, бр. св. Николая і Г. Рибайло по $25.00; Текля Гаврилів $15.00; О. Литвин $11.00; К. Кирчів, Г. Когут, І. Колісник, І. Корчинський, С. Милянович, І. Штогрин, В. Гетьман, П. Ляндак, М. Рибак і В. Шира по $10.00; І. Стадник $7.00; І. Яросевич, В. Гіль і Д. Маличівський по $6.00; Т. Юськів, А. Лачик, Г. Гук (син Стефана), В. Ґеречка, С. Костів, П. Кирчів, В. Лотович, Й. Онуфрів, І. Підгорецький, С. Гладкий, І. Павлик, Ю. Тесаровський, І. Дубик, С. Баран, Ю. Гук, М. Шурко, Г. Максимович, О. Колісник, П. Мислень, Д. Гоголь, Г. Павлик, М. Петляк, В. Безушко, Т. Безушко, Д. Палевич, П. Костик, П. Дубовецький, Г. Шамбаль, К. Бекаш, І. Сопко, І. Цюра, Ф. Дмитриха, В. Жуковський і М. Смакула по $5.00; С. Мушинський, М. Сидор (мол.) і К. Піддубчишин по $4.00; С. Салюк, І. Моравський і П. Маційовський по $3.00; В. Палкевич, М. Сидор (стар.), І. Андрусишин, А. Миланяк, М. Баран, М. Кучепаш, О. Логин, А. Крайник, С. Кусень, П. Павлик, М. Беля, Ф. Паньчишин, В. Гомзюк, С. Мисак і П. Сьвітницький по $2.00; І. Гаврилюк, Михаліна Тесаровська, Анастазія Стеблецька, Марія Міщук, Марія Павлик, Г. Бартощик, Й. Онуфрів, Я. Равлінко, Варвара Пакунь, І. Микула, В. Зачко, Т. Лопаца, Я. Боднарчук, І. Карчинський, І. Зизан, В. Огоновський, І. Потицький, Ю. Тимищак, М. Миндюк, Т. Хвалик, Г. Марусин, А. Гладкий, Й. Крайник, М. Петляк, Ю. Іващук, С. Шимон, П. Пацала, С. Маличівський, М. Лучка, Ф. Качковський, І. Марусин, С. Ядловський, В. Мартинець і Ольга Кирчів по $1.00; меньшими жертвами $19.47; збірка між членами тов. „Укр. Січ": І. Дубик $10.00; А. Тимчишин, І. Грабар, А. Круляк, М. Обуховський і П. Готра по $5.00; Г. Гасій і І. Добровольський по $3.00; В. Семусь, О. Паращук, Н. Мандрик, М. Ґречик, І. Марусин, П. Марцинин, П. Левицький, В. Мартинець, С. Мушинський, Я. Олійник, Г. Готра, Д. Лучка і А. Лисий по $2.00; Н. Пасічняк і Д. Мандра по $1.00; пп. І. Штогрин і Л. Зачко заколядували: Л. Зачко і Ф. Качаса по $10.00; Г. Юрків $5.25; І. Міщук і С. Зачко по $5.00; В. Каркун і В. Соловій по $3.00; А. Стеблецька $2.00; меньшими жертвами $2.75. Разом $880.52, з чого стручено місцевий розхід в сумі $15.52.

Провіденс, Р. Ай. В виказі жертводавців, поміщенім попередно під ч. 302, пропущено через помилку жертви п. Константина Рекрута і Івана Рекрута (син Константина) по $5.00 на Фонд Оборони Галичини і п. Михайла Поморянського в сумі $2.00 на поміч У. Н. Раді в Парижи.

Ірі, Па. Суму $21.00, оголошену попередно під ч. 233, зложили на руки пп. Н. Сьвідерського, В. Пинди, Н. Гаврилова, Л. Сьвідерського, С. Бандури і І. Пеленського слідуючі добродії: Г. Дудас $2.00; З. Знайтко, Н. Сьвідерський, В. Гаврилів, І. Питльований, Н. Гаврилів, С. Кшан, С. Бандура, Й. Бобінський, Я. Бучинський, Й. Вітковський, І. Пеленський, О. Пеленський, Г. Добровольський, М. Пешик, Катерина Пеленська і М. Пеленський по $1.00; меньшими жертвами $3.00.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя **Ukrainian National Committee**, а висилати на адресу касієра: **Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.**

УВАГА: Викази жертводавців просить ся виладжувати так, аби дотичні імена і назвиска йшли з гори до долини після жертвованої квоти — від найбільшої до найменьшої. Виладжені без такого порядку викази мусить ся давати до переписуваня, а се коштує непотрібні видатки. Імена жертводавців просить ся писати виразно, щоби не було ніякого баламутства.

Український Народний Комітет.

ДІТИ ПЕРЕД СУДОМ.

Діточе Бюро в Департаменті Праці видало недавно брошуру під заголовком „Діти перед судами в Конетікот", в котрій подаєть ся історія судів над дітьми та кар за їх провину від заснованя кольонії Конетікот в 1635 році аж до теперішного часу. Та історія показує, як постепенно зміняла ся громадська думка про відвічальність дитини за свої незаконні вчинки і як помало поправляли ся закони для молодечих проступків.

В найдавнійшім часі, кольоніяльнім і революційнім (1635-1816), загально уживано середневічних способів кари: проступників клеймовано, бито нагайками та привязувано до ганебного стовпа. Далі йде переходячий час (1816-1857). Уводять ся чергою важні закони, зменьшаючі відвічальність дітий. Як карано діти давними часами, показує такий параґраф закона з 1672 року: „Коли хто має упертого сина у віці звиш 16 літ, котрий не хоче слухати голосу батька або голосу матери і мимо побоїв не хоче піддати ся їх волі, тоді його батько або мати можуть привести його перед суд і посьвідчити, що їх син впираєть ся і бунтуєть ся та не хоче слухати їх голосу і кари, і тоді такий син має бути караний смертию".

Постепенне облекшенє строгости для провинивших ся дітий врешті виразило ся в „законі про молодечих проступників" з 1917 року. Хоч закон той ще не зразковий і не закінчений, але все таки він становить великий поступ вперед, облекшуючи кари молодим і несьвідомим дітям, заводячи для дітий окремі трибунали і даючи їм можливість поправи.

Наша газета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсім. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

ЧИ Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗА?

Як нема, то кождий сьвідомий Українець повинен постарати ся, щоб заснувати його.

До заснованя нового відділу У. Н. Союза потреба на початок не меньше як 6 нових членів.

По близші інформації в справі заснованя нового відділу треба зголошуватись листовно на адресу головного рекордового секретаря У. Н. Союза.

S. MILANOWYCZ

P. O. Box 76. Jersey City, N. J.

В СПРАВІ КООПЕРАТИВНОГО КУРСУ В НЮ ЙОРКУ.

З причини домаганя многих наших земляків Українська Народна Громада в Ню Йорку рішила устроїти в Ню Йорку **кооперативний курс.**

В програму науки війдуть слідуючі предмети:

І. Головні підстави кооперації і її найважнійші задачі. Головні роди кооперативних спілок і їх устрій. Коротка історія загального кооперативного руху зі спеціяльним узглядненєм кооперації на Україні. Значінє і вплив кооперації в економічнім і національнім відродженю нашого народу.

II. Практична наука діло- і книговодства в кооперативних орґанізаціях. Наука буде переведена на примірах і взорах, загально уживаних в наших кооперативних спілках. В подробицях буде переведене книговодство в спілках кредитових, торговельно-споживчих (крамниць і складів) і господарсько-торговельних.

III. Наука купецьких рахунків і кореспонденції в приміненю до книго- і діловодства в кооперативних спілках.

Курс є призначений в першій мірі для тих, котрі думають повертати до рідного краю і взяти чинну участь в кооперативних орґанізаціях.

Від учасників курсу вимагаєть ся знаня української мови в письмі і чотирох головних ділань рахункових.

Курс розпічнеть ся з днем 1. цьвітня і буде тривати через три місяці.

Наука буде відбувати ся три рази тижнево у вечірних годинах. Дні і години будуть визначені зарядом курсу в порозуміню зі зголошеними учасниками курсу.

Курс буде платний. Висота оплати буде залежати від числа учасників. В кождім случаю висота оплати буде уміркована і приступна.

Наука буде відбувати ся в шкільній галі „Народного Дому" при 6-тій улиці ч. 217-19.

Курс відбудеть ся під управою бувшого урядника і контрольора Краєвого Союза Ревізійного у Львові, Богдана Дуткевича.

Вписи на курс будуть тривати від 1. до 15. марта, що дня між годиною 6-тою а 8-мою вечером, в неділі між годиною 2-гою а 6-тою в льокали Американсько-українського Бюра (American Ukrainian Exchange, 520 E. 6th St.).

Українська Народна Громада в Ню Йорку.

10 ЄГИПЕТСЬКИХ ЯЗВ В ПОЛЬЩІ.

В Польщі є тепер холєра, інфлюенца, віспа, тиф, чума, трахома, голод, безробітє, погроми і Падеревскі.

Висилка большевиків з Еліс Айленд до Европи.

БУВШИЙ КОМІСАР ЗДОРОВЛЯ КАЖЕ, ЩО Nuxated Iron

ПОВИНЕН УЖИВАТИ КОЖДИЙ ШПИТАЛЬ І ПРИПИСУВАТИ ПОВИНЕН КОЖДИЙ ЛІКАР, ЗАВДЯЧУЄ СВОЮ ШИРОКУ ФІЗИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ НИНІ В 60-ЛІТНІМ ВІКУ ГОЛОВНО ОСОБИСТОМУ УЖИВАНЮ НУКСИТОВОГО ЗЕЛІЗА.

ЩО КАЖЕ БУВШИЙ КОМІСАР ЗДОРОВЛЯ КЕР:

„Яко Здоровний Комісар міста Шікаго, я мав кілька разів нагоду поручати ріжні ліки, мінеральні води і т. п. Помимо сего я доси не віднісив ся з повним довірем до жадних ліків, однак думаю, що Нукситовому зелізу треба зробити вимок. Я сам уживав Нукситоване Зелізо і досьвідчив його уздоровляючі, скріплюючі прикмети, і для загального добра, я почуваюсь до обовязку подати до відома загалу успіхи сего ліку. Я пережив мій вік добре і я переконаний, що моя широка фізична діяльність є наслідком мого особистого уживаня Нукситового Зеліза і як що моє поручене приймуть прихильно особи немічні, нервові, виснілені, як мущини так і женщини і зачнуть уживати Нукситове Зелізо, досьвідчаючи чудових успіхів сего средства, з яких я користав, я буду почуватись до вдачности і буду тішитась, що через довге моє житє постановив поручати другим се средство. З власного досьвіду я переконав ся, що Нукситове Зелізо є так цінним средством, що воно повинно бути уживане в кождім шпитали і поручуване кождим лікарем в сім краю".

Wm R. Kerr

Бувший Комісар Здоровля міста Шікаго.

Бувший Комісар Здоровля, п. Кер, трудивсь довгі роки у борбі для публичного здоровля. Він був тим, що предложив шікаґовському департаментови здоровля уживати Анті-токсін проти дифтерії. Він дбав, щоби консументи молока діставали його здоровим і тим захоронив житє многим дітям. Він предложив припис проти пльованя на публичних місцях, яке опісля принялось по цілім краю. Він також дбав о порядок в каналізації і виступав проти засьмічуваня, яке шкодило публичному здоровлю. Він є певний, що загальне уживане Нукситового Зеліза влекшить многі клопоти і стараня другим Комісарам Здоровля в піддержуваню добрих відносин публичного здоровля.

УВАГА.—Нукситове Зелізо, яке уживав бувший Комісар Здоровля, п. Кер, з так подивляючим успіхом, не є тайним ліком, але таким, котрий є добре звісний аптикарам всюди. Сей лік не псує зубів, ані вони не чорніють, ані не псують жолудка, як старі неорґанічні продукти з зеліза. Фабриканти ґварантують успішні і цілковито вдоволяючі результати кождому купуючому або звернуть Вам гроші. Сей лік поручають всі аптики.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK,
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072

Лічить успішно
ВНУТРІШНІ НЕДУГИ У МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Також лічить недуги скірні, жолудка і крови. Застосовує наймодернійші електричні апарати. 16-28

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.
ТОВАРИСТВО СПІВАЦЬКЕ „БОЯН"
в Перт Амбой, Н. Дж.
відограє театральне представлене
В НЕДІЛЮ, 2. МАРТА С. Р.

НЕЩАСНЕ КОХАНЄ

драму Л. Я. Манька в 5-ох діях.
ОСОБИ:

Михайло Тютюн ....А. Бажан
Калина, його жінка.........А. Сеньків
Вірка, їх дочка........Ю. Зволинська
Семен, парубок ....Т. Пізняк
Осип, наймит ....І. Чижик
Зінька ....М. Галата
Хведот ....Я. Кузьма
Кузьма ....П. Журавецький
Остап ....Ю. Дудок
Хвеська ....М. Маранська
Малашка ....М. Терефенко
Маруся ....К. Волошин
Перший староста....Г. Телішевський
Другий староста................А. Рожик
Перший музикант.........С. Федейко
Другий музикант ....* * *
Хивря, пістунка ....Е. Мошар
Старшина ....Т. Ґураль
Урядник ....В. Яричевський
Перша жінка ....М. Шурин
Друга жінка ....М. Петрів
Дівчата, парубки, селяни, салдати і рибаки.

Режісер дякоучитель С. Грабар.
Галя під ч. 752 Стейт Стріт.
Початок о годині 7-мій вечер.
Ціни місць: 50, 35 і 25 цнт. Діти 10 ц.
На се велике, гарне представлене запрошує щиро місцевих як і позамісцевих Впов. Родимців
24-25 **Тов. Спів. „Боян".**

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З НЮАРК І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
Українське товариство Тернопільщина
— устроює —
В СУБОТУ, 1. МАРТА 1919 Р.
в CENTRAL HALL,
324 Morris Ave., cor Springfield Ave.,
Newark, N. J.
театральне представлене в 3-ох діях

АРЕНДАР

ДІЄВІ ОСОБИ:

Іцко, арендар...............Іван Войтас
Крутарський, писар.....Г. Зілінський
Ящик, дяк ....Касіян Багрій
Богатчук, господар і радний.......
..................................Лука Хома
Меланя, його дочка..Ксеня Перестюк
Паланя, його вихованка.Параня Крук
Павло, син Богатчука.....Іван Плакса
Марко Керничний, суджений Меланії ....Н. Н.
Шмуль (кельнер в коршмі)........
................Володимир Чорномаз
Сьвященик ....Софрон Валчишин
Начальник громади..Ник. Заболотний
Комісар ....Стефан Береза
Сура ....Анна Карпа

Режісер Іван Войтас.
Дірігент Василь Лузяк.
Початок о годині 7-ій вечером.
МІСЦЯ ПО 35 ЦЕНТІВ.
Українці і Українки! Просимо не спізнятись, бо хто скорше прийде на галю, той скористає і займе вигіднійше місце для себе і своїх товаришів.
По представленю забава з танцями.
24 КОМІТЕТ.

КАЛЄНДАРІ НА РІК 1919.

22-24,26в.— ціна
ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА........40
ЗАГАЛЬНИЙ....................85
СІЧОВОГО БАЗАРУ 50
Замовленя посилайте на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. SHEWCZENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ДОПИСИ.

BENTON, ILL.

Під розвагу моїм несьвідомими землякам.

Українці з Бентон і Зейґер! Ми доси були байдужні на те, що діє ся в нашім ріднім краю, але так дальше бути не може! За наше недбальство ми мусимо здати рахунок і перед Богом і перед людьми. За нашу невдячність до своєї вітчини буде нас Бог тяжко карати, а наш нарід відцурає ся нас і проклене аж до десятого поколіня!

Братя! Не сидіть у таку важну хвилю з заложеними руками і не чекайте, аж хто другий зачне якесь діло. Ви самі повинні про се дбати, бо то тільки від Вас залежить, бо то Ваш власний обовязок!

Пригадайте собі, Братя, польське Різдво, як Поляки робили, як старали ся, як збирали жертви на польську армію, і кілько вони гроша зібрали. Вони були ще на стільки сьміли, що ходили навіть по українських домах і жебрали від Тебе, Брате, щоби Ти допоміг свому ворогови. Вони казали виразно, що збирають гроші на польську армію, котра має бити Українців, бо вони, мовляв, хотять відобрати „наш Львуф".

А де Ти, Брате, був, як було наше Різдво? Кілько Ти жертвував на колядну для своєї вітчини, для тої-терганої на всі боки Неньки-України, для свого рідного тата, рідної мами, рідної сестри і брата, котрі там в старім краю тільки на Тебе надію покладали і чекали, що хоч з Америки дістануть якусь поміч, якусь коляду. А Ти, Брате, засів при повнім столі і навіть не пригадав собі за своїх рідних. Тобі не прийшло на гадку, що Твої рідні на Сьвяту Вечеру мали і як вони Різдвяні сьвята сьвяткували. Може вони там ані ложки теплої страви не мали, ані кавальчика сухого хліба. А може вони босі і нагі. А може Твоїх рідних проклятi вороги, Поляки, з рідної хати на сьвята вигнали. Може Твої рідні не мали де голови положити, а може де в якій ямі, або в лісі, сьвяткували. А Ти, Брате, тут на земли Вашінґтона так згордів, так закаменів, що жалуєш навіть скромної лепти для своїх рідних.

Дуже мені прикро се писати, але мушу! Прийшли наші сьвята. Тут у нас не було комітету, отже я попросив двох членів з нашого відділу, щоби вони пішли по колекті. Вони се радо зробили. Були такі люди, що дали свою жертву, а були і такі, що не дали нічого. Деякі вимовляли ся тим, що пішлють свої жертви до старого краю самі, а деякі викручували ся тим, що вони належать до „Общества Русскихъ Братствъ", то їх за таку річ викинули би з тої кацапської орґанізації. Се, Брате, є огидний викрут. Ти скажи виразно, що в Твоїй голові ще стремить той цьвях, який Тобі забили кацапські батюшки. А були такі, що не казали нічого, ані не дали нічого. А инші казали: „Та що я там поможу! Най там дають, де їх є богато! Нас тут лиш пару, то не значимо нічого".

Братя Українці! Зберім ся всі докупи і возьмім ся щиро до сьвятого діла! Поможім нашим братям у старім краю вигнати проклятого ворога з нашої вітчини і не кажім, що без нашої помочи обійдеть ся. Бо як ми всі так скажемо, то будь певний, Брате, що Твій карк буде давити ненависне польське ярмо, а потім будеш нарікати, що Ти проспав цілий свій вік. Але тоді буде вже завізно!

Не дай ся дурити дурисьвітам, тільки прочитай собі „Свободу", а як будеш читати „Свободу", то будь певний, що не заблудиш, бо вона Тебе не одурить, а заведе на просту дорогу, на таку дорогу, якою іде 40 мілїонів народа. Не лишай ся, Брате, позаду, щоби Ти пізнійше не жалував, бо то буде Твоя вина, але бери ся зараз до діла.

Наведу тут малий приклад, чому то нема єдности між Українцями. Як зайдеш до дому нашого Українця, то там побачиш на столі польську книжку і польську або кацапську газету. „Свободи" у них не знайдеш, а помимо того вони хвалять ся, що всі наші справи дуже добре розуміють і знають. Ясна річ, що чоловік, котрий не читає української газети, не може мати українського чуття, бо з чужої газети він не навчить ся любити і поважати свої питомі справи.

Гей, Брате! Таж Ти походиш з того-самого краю, з котрого всі нинї тутешні Українці походять. Пригадай собі те польське ярмо, яке Тобі самому стільки разів надоїло і яке терпіли Твої діди і тати. А Ти приїхав тут до Америки і за пару місяців, чи років, забув за свою і за своїх батьків тяжку кривду. Чиж не встид Тобі за се? А чи бачив Ти коли в домі Поляка українську книжку або українську газету? Поляк тільки своє любить і своє підпирає, а Ти за своє забув і ще своєю кервавицею найбільшого свого ворога підпираєш! Деж поділо ся Твоє людське і народне достоїнство? На що і за що Ти зраджуєш свій бідний нарід? Ой, горе, горе Тобі, нещасний чоловіче!

Богато разів чув я, як то деякі наші Українці зачнуть собі радити і один до другого говорить: „Ба, та чи менї треба було Америки? Але я мусів сюди їхати, бо в нашій Галичині Поляки не дали нам ніколи і ніде спокою". — „Поляки і Жиди — каже другий — так нас уже гнобили, що не можна було з ними витримати. Чоловік попродав усьо, тай поїхав до Америки". Але як Ти, Брате, приїхав до Америки, то Поляк в коршмі був Твій перший приятель. Ти побачив у него „Дзєннік Звйонзкови" і зараз запренумерував собі сю україножерну часопись, „бо то добра газета"... Не спольщили Тебе Ляхи в краю, то Ти, як приїхав до Америки, сам тут спольщив ся. А за своє Ти собі ніколи не погадаєш і ще хвалиш ся, що Ти всьо знаєш, бо начив ся всього з польської газети. Гальба таким Українцям!

Іван Добромильський,
предсідатель 166-го відділу У. Н. С.

—o—

ROCHESTER, N. Y.

Як витали Січинського в Рочестер.

Віче було заповіджене майже дві неділи наперед на спеціяльних картках, на котрих було написано так: „Прочитайте се з увагою! Велике віче, на котрім буде реферувати Микола Цеглинський, відбудеть ся в неділю, 26. січня, о 3-тій годині". Дальше стояло, що місцеві братства і товариства докладають усїх старань, щоби се віче відбуло ся як найлїпше.

Се віче було для мене дуже цікаве, бо — гадаю собі — побачу Цеглинського, котрого наші поступовці уважають за якусь надлюдську істоту. Кажуть, що то великий дипльомат... Подруге, думаю, може наші Українці в Рочестер згуртують ся вже раз до спільної роботи і зачнуть разом працювати. Але я довідав ся, що урядники і члени бр. св. Йосафата (від. 217 У. Н. С.) і бр. св. Николая (від. 12 Провидіння) нічого не знали про се віче. Аж на мітінґу я довідав ся, що віче уладжує „Просьвітний кружок". На запит деяких членів, чому на картках подано, що наше братство бере участь у вічу, встав п. Луцишин і відповів, що наше братство не бере участи, але як будуть кошти, то має їх покрити (якась циганська льоґіка, над котрою члени повинні добре подумати). Дальше питають ся члени, чи буде Цеглинський. Встає Мурашко і каже: „Я не знаю, бо прийшов телеграм, що Цеглинський не приїде задля дуже важної причини".

Прийшов день 26. січня. Ідемо на віче, а люди говорять собі по дорозі: „Побачите, що там нині буде! Як буде Цеглинський, то буде крізь вікно втікати. Але здаєть ся, що він не буде; буде Січинський. Казали нам большевики, що Цеглинський боїть ся приїхати до Рочестер".

Входимо до галї і чуємо на самім порозі великий крик. В гали людий повно. Саме в той час вибирали предсідателя.

По виборі предсідателя виходить п. Січинський тай каже: „Шановна громадо! Ви знаєте, що „Свобода" є австрофільська ґазета. Вона виступає проти мене за те, що я тим австрофілам правду говорю; за те, що я напрацював ся; що Федерація Українців то найбільша орґанізація; що Українська Рада видала книжочку в анґлійській мові, де є надруковано, що вона стоїть по стороні Австрії. Шановна громадо! Чи ви на тоє по 5 і по 10 долярів складали, щоб за ваші гроші таке ярмо кували?"

Дальше говорив так: „От на приклад їде три автомобілї одною дорогою, до Сиракюз: один з правого боку, один в середині, а один з лівого боку. І ті три автомобілї їдуть, але... велика ріжниця між першим а третим. Яка? Подумайте: Той шофер, що від першого автомобіля, він знав, де їде, але тоті пасажири не знали, де він їх повезе. Коли вони їхали чистою дорогою, їм зломило ся колесо. Той шофер став (розумієть ся, що той шофер учив ся в школї в Ню Йорку), покалатав трохи тай зачав їхати, але далеко не заїхав — лише до Ню Джерзи за крати. А знаєте, хто той шофер? То є Демидчук, австрійський конзуль, а пасажирами є: Понятишин, Лотоцький, Стеткевич — той недовчений дячок, піп Підгорецький і Ядловський. І видите, де вони заїхали? І для них була проста дорога, але... (на галі шум і крик). А знаєте, що стало ся з тим автомобілем з лівого боку? Шофер, котрий ним керував, не вмів їхати і заїхав в болото. Пасажири фіксували, направляли і заїхали також за крати. А знаєте, що за шофер з лівого боку? То є Крук, а пасажири — то большевики. І видите: Крук і „Робітник" за кратами".

На галї повстав пекольний галас. Січинський хоче говорити, але люди не дають. Крики, свисти і витуки: „Проч з Січинським! Проч з Цеглинським!" Таке пекло тривало майже цілу годину, доки не прийшли поліцмани, які нарід з тяжкою бідою втихомирили.

Потім наступала дискусія, яка однак не задоволила ані большевиків, ані самих прихильників Січинського.

Тут хочу сказати пару слів до п. Січинського: Коли Ви, пане Січинський, такими способами орґанізуєте свою Федерацію, то будьте певні, що той нарід, котрий Вас любив, уже Вас осудив; а прийде час, що наш довготерпеливий нарід за Вашу шкідливу діяльність Вам ще відплатить ся!...

А Ти, бідний Народе, диви ся добре, котрою дорогою маєш іти і хто має бути твоїм провідником-шофером. Такі віча, які були в Рочестер, не принесуть нам жадного добра, жадної користи, а тільки великі роздори між людьми. Січинський приїхав і поїхав — і що по собі лишив? Чи може яке добре діло? По його „вічу" люди один на другого як на якого злочинця дивлять ся. Сохрани нас, Господи, від таких віч!

А ви, большевики, де виросли і виховали ся? Мабуть у канадійських лїсах, разом з дикими зьвірятами, бо поводите ся з людьми, як яка худоба. Ви не дбаєте о те, чи хто скликує віче на користь чи на шкоду народови. Ви приходите на віча тільки в тій цїли, щоб їх за всяку цїну розбити. Схаменїть ся, „товариші"! Будьте людьми, а не худобою!

Народовець.

РЕЗОЛЮЦІЇ МИКОЛАЯ МИХАЙЛИШИНА З БЕРВІК, ПА.

(Надіслане до оголошеня У. Н. Комітетом в Ню Йорку).

З приводу сучасної хвилї, котра цїлу Европу пристроїла до празника свободи, я з рамени своєї парохії буду виражати лише ті точки політичної програми, слушність котрих приняти можуть усі правлячі сфери, а до котрих в біжучій добі ставити ся байдужно не можна.

Отже яко речник, виявляючи волю своїх громадян, волю, яка має дати почин до уділеня видатної помочи рідному краєви, я передівсім рішучо промовляю за незалежностию України.

Щоби Україна стала вже раз національно дозрілим тілом; щоби духом і політичними ідеалами була окрема від Москалів.

Щоби її люд скінчив підданство, повитав свободу, рішав сам про себе, становив право для себе і будував долю свого народу, своєї землї.

Дальше жадаю вирівнаня політичних рахунків в Австрії в розуміню відорваня галицької України від неї.

Також домагаю ся, щоби істноване українського народу немов домашну справу в жадній мірі не лишено на волю гробарам нашим, Полякам.

Жадаю вицофаня їх політичної сили над українським народом в Галичинї і поставленя міцної законної тами їх надужить над нами.

Рівночасно домагаю ся, щоби Румунія зрекла ся апетиту на буковинських Українців, бо ті плекають українські традиції і є частию нашого національного орґанізму.

Звертаю увагу і на ту часть українського народу, що жиє в державних границях Уґорщини, що віками мов скалою давлений мадяризмом. Хочу, щоби той бездольний нарід як справдішний тип України вийшов на властивий шлях і став своїми ногами у наші ряди; щоби жива струя, якою плине розбуджене житє народу, пірвала їх з собою і повернула дітий у рідну сімю, на лоно матери України, до великої маси людства.

Одним словом: жадаю злуки всїх українських територій в одну вільну, незалежну републику. Щоби наші права були забезпечені в українськім уряді і соймі, які йшли би на стрічу нашим домаганям і були виконуючими орґанами нашого безпеченства.

І так то, руководячи ся рідного народа добром, висказав я свої гадки, котрі прошу передати до узглядненя тим, що дбають про вдоволенє бажань народів, що розвязують пекучі національні проблєми.

А на конець домагаю ся і прошу, щоби Сьвітла Мирова Конференція в Парижи мої резолюції при своїм столї успішно для нас рішила і питанє українське, яко державне, взяла на дневний порядок своїх нарад.

ПОКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ З ПОВ. ЗОЛОЧІВ, ГАЛИЧИНА.

Українці з повіта Золочів, в околици Сасова, заснували товариство під назвою „Українська Сасівська Любов". Се товариство має на меті згуртувати всїх земляків із золочівського повіта, а передівсїм тих, котрі ще доси не належать до жадної запомогової орґанізації. Цїлию товариства є підпомагати своїх членів матеріяльно підчас їх недуги, а здоровим членам давати ріжнородний корм просьвітно-культурний, як відчити, концерти, представленя, вечерниці, балї і т. п.

До уряду сього товариства зістали вибрані: Олекса Шацко, предс.; О. Душенчук, заст. предс.; Мих. Вільчинський секр. фін.; Евг. Душник, секр. рек.; Пет. Федорович, касієр; Онуфрій Душенчук і Яким Кирич, тростієи; Н. Лазаревич і Д. Гармозин, доглядачі хорих; М. Хоміцький і Ф. Черньовський, хоружі; О. Щепанович, бібліотекар; С. Лазаревич і Мих. Вільчинський, контрольори; Душенчук і Федорович, делєґати до Укр. Нар. Громади в Ню Йорку.

Найважнійші ухвали товариства, котрі ухвалено на першім зібраню, дня 8. лютого 1919 р., під числом 620 Е. 7-ма ул., Ню Йорк:

1. Всї члени нового товариства мають вступити до Українського Народного Союза яко відділ сеї орґанізації.

2. Всї члени мають платити до товариства 50 центів місячно, а до У. Н. Союза після статута.

3. Товариство має мати два прапори, український і американський, свою бібліотеку і все те, що товариству треба мати.

Мітінґи будуть відбувати ся в Народнім Домі під ч. 217-19 Е. 6-та улиця.

Хто би хотів вписатись до товариства, або потребував яких інформацій, нехай зверне ся до секр. Е. Душника, 110 Е. 3-та улиця, телефон: Орчард 1210.

О. Шацко, предс.
Е. Душник, секр.

МАНВІЛ, Р. АЙ.
ЗАХОДОМ БР. СВ. СТЕФАНА,
від. 181 У. Н. Союза
відограє представлене

НЕВОЛЬНИК

драма в 5-ох діях зі співами і танцями, І. Тобилевича, після поеми Тараса Шевченка
В СУБОТУ, 1. МАРТА 1919 Р.
в Українськім Народнім Домі.
ДІЄВІ ОСОБИ:

Василь Коваль ....п. Д. Шеремета
Ярина, дочка........п-ні К. Микитин
Стефан, годованець....п. Г. Микитин
Оксана, дівчина сусіди..........
...............п-ні Ю. Ходоровська
Недобитий, бандурист....п. Н. Козан
Запорожці:
Опара—п. Д. Шеремета; Кукса—п. Н. Ходоровський; Голощук—п. П. Шевчук; Недорізаний—п. І. Шевчук; Покришко — п. П. Борозний; Неплюй—п. Н. Шевчук; Начхайменінис—п. І. Сулима; Подорожний—п. Н. Крамарчук; Зачепа—п. І. Тинак.
Джура ....п. М. Клеон
Поводир, мале хлопя..п. Н. Борозний
Запорожці, невольники, селяни дівчата і турецкі яничари.
Режісер: **п. Г. Микитин.**
Дірігент: **п. І. Кравець.**
Початок о годині 7.30 вечером.
Ціни місць: І-рядні 75 цнт.; ІІ-рядні 50 цнт.; ІІІ-рядні 35 цнт.; Ґалерія 25 ц.
До численної участи запрошує
24 КОМІТЕТ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Інтернаціональна Федерація Робітників в Лонч-румах і Ресторантах в Ню Йорку наклїкує всїх Українців, які працюють в лонч-румах і ресторантах вступати до сеї федерації. Бюра федерації отворене кождого дня від 3-ої попол. до 9-ої вечером під ч. 59 Іст 7-ма улиця, межи 1-ою а 2-ою евеню. 19-28

ЩАСТЄ
можливе лише при добрім здоровлю, а здоровлє потребує, щоби нервна система була нормальна.
Єсли Ваші нерви є слабі, є розстроєні, уживайте ПАРТОГЛЬОРИ. Більша фляшка $1.00.
АРТЕКА PARTOSA, (G.5)
160 Second Ave., Dept. 20, New York.

Dr. Brodnax з 32-літною практикою в лїченю хронічних і нервових недуг. Укінчив університет в Ню Йорку, практикував довгі літа в шпитальних курсах в Европі, предкладає Вам докладне бадане зовсім безплатно і скаже Вам який дійсний стан Вашої недуги і довготу часу потрібного до виліченя. Коли Ви терпите на ревматизм, нежит, запир, недомагаєте на печінку, удари кровні, болї і гази жолудка і кишок, нирки, крови, шкіри, нирок і міхура. Прийдіть по його пораду. Він вилічить Вас. **Найновійші европейські методи. Ціни умірковані, услівя відповідні до Ваших вимог.** 21-32
DR. BRODNAX, 50 WEST 37th STREET, NEW YORK, N. Y.
Години офісові: від 10—8 в понеділок, середа, субота. Від 10—5 вівторок, четвер, пятниця. Від 10—12 в неділю.

УКРАЇНСЬКИЙ ХІРУРГ-ДЕНТИСТ
B. KREISBERG
274 EAST 10th STREET, (межи 1-ою а 2-ою Ave.)
NEW YORK, N. Y. 15—

Всю роботу і лїчене виконую особисто. 15 літ практики. Офіс мій уряджений після санітарних вимог. Умірковані ціни. На жадане приймаю сплати. Робота при примінению X-Ray. Отворено в неділю. Офіс на горі міста: 3920 Broadway, corner 164th Street.

Війна скінчила ся

і в короткім часі комунікація до старого краю буде отворена, а тоді звертайтесь зі всіма справами лише до

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА
в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

єдинокого українського заінкорпорованого товариства в стейті Пенсильванія. — **ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ПІД ЦІЛКОВИТОЮ ГАРАНЦІЄЮ. — ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ** і полагоджуємо всі справи грунтові. Напишіть лист або картку нині а отримаєте точні інформації.

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.,
1843 S. CONESTOGA STREET, PHILADELPHIA, PA.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли ви не могли бути доси вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ оглядови та дізнайте ся про нашу опінію і пораду.

ЩО ПИШЕ ЗАДОВОЛЕНИЙ ПАЦИЕНТ

П. Бен Субоч, 149 Проспект Еве., Байон, Н. Дж., каже: „Я був хорий через 18 місяців. Я був дуже ослаблений, мені доляґали болї по цілім тілї, болї голови, завороти, витворювали ся гази і млоско мені. Кромі недиспозиції жолудка і серця, мої нирки були заражені. Перед двома місяцями лікар компанії Стандард Ойл заявив мені, що коли я не поддужаю до 30-ох днів, то я втрачу своє заняте. Тепер я чую ся дуже добре. Мої терпіня уступили. Моє серце ділає правильно, млосне уступило і я знов чую ся добре.

(Підписаний) Бен Субоч.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікованую недугу; або коли Вам доляґає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду до нас нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі літа досвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїчене, яке дало поміч підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпечною. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста. 148—

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Drs. DOYLE & LEWIS** В неділї від 10. до 2. попол.
749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

УВАЖАЙТЕ НА НАГОДУ! ДАРОМ НА 30 ДНІВ ПРОБИ.

Той магнетичний перстень, не лише ви, але ваша жінка і брат чи сестра, кождий в вашім домі повинен носити. Той перстень є зроблений зі спеціяльного металю, котрий посідає свою властиву силу і є дуже ділаючий проти всякого рода хороби, як ревматизму і інших хронічних слабостий, проти нервовости, невральгії, болю голови, колькох в боках, болю костий, безсоности і т. д. Пощо мате терпіти? Пощо дуже часто видавати богато грошей на безвартісні лікарства, коли ми гарантуємо як будете носити той перстень протягом 30 днів, то переконаєтесь о його вартости і значіню, і тоді будете видїти чи варта той перстень посідати чи звернути назад. Той перстень є грубо позолочений 14 кар. золотом і коштує тільки $2.35. Перстень без ріжниці кождий мущина, женщина, кавалєр а навіть і панна може носити, бо дуже гарний. Зміряйте палець, на котрім схочете носити той перстень, і пришліть нам разом зі сим оголошеньем, а ми вишлемо вам перстень без грошей, а коли вам листонош доручить його до рук, то тоді дайте йому гроші, а по 30 днях, коли будете невдоволені з перстеня, зверніть його нам, а ми звернемо вам гроші. Пишіть зараз і адресуйте: 16-24

UNIVERSAL SALES CO., 346 E. 53rd St., New York, N. Y.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС!

Машини без труби і з трубою з 20 піснями, один альбум, 100 шпильок лише за 133ч—
$28.00
Завдаток $5.00, а решту заплатите при доручено Вам товару. Всі замовленя належить адресувати до:
GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
310 Grand St., New York, N. Y.

ПОЩО ТЕРПІТИ?

Лише здоровий чоловік бере ся з вдоволенем за всяку роботу, котрий би вона і як була утяжлива.

Кождий чоловік повинен остерігати ся перед недугою. Навіть легка перестуда спричинює поважні наслідки. Незамітне удерене або вивихнене спричинить докучливу недугу, коли їх занедбати.

ПЕЙН-ЕКСПЕЛЄР

се старе домашне успішне средство, повинно находити ся в кождій хаті і в дійсности воно находило ся завсїди перед всїми другими средствами, завдяки своїй лічничій вартости в случаях: біль в грудях і суставах, утомлене мязів, невральгія, потовчене і вивихнене, а також на всі случаї ревматизму.

Бережіть ся дешевих лініментів в бутельках більшого розміру. Жадайте завсїди найлучшого.

При купні Пейн-Експелєру глядіть, щоби на коробці находив ся реґістр. знак „ЯКОР". Не приймаєте жадних других. По 35 або 65 центів за бутельку в аптиках або у фабрикантів.

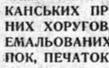

ПОЗІР УРЯДНИКИ ВСІХ ТОВАРИСТВ І БРАЦТВ!

МИ Є ГОЛОВНИМИ ФАБРИКАНТАМИ УКРАЇНСЬКИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ЛЕНТ, ВІДЗНАК, ЕМАЛЬОВАНИХ ВІДЗНАЧОК, ШАПОК, ПЕЧАТОК СТАЛЕВИХ і т. д.

Виробляємо отсї річи з ЛІПШОГО МАТЕРІЯЛУ, ЛІПШЕ І ПО ДЕШЕВШИХ ЦІНАХ як декотра фірма в Злучених Державах.

Не замовляйте нічого для Вашого Товариства доки не оглянуєте наших взірців і доки не довідаєте ся наших цін. — Пишіть ще нині чого Вашому Товариству треба а ми охітно пришлемо Вам наш ІЛЮСТРОВАНИЙ КАТАЛЬОҐ і КАЛЄНДАР З РОКУ 1918 БЕЗПЛАТНО.—На всіх заявах і листах прибийте печатку товариства та засилайте на адресу: 121

EAGLE REGALIA CO.
115 Nassau Street, NEW YORK, N. Y.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНОГО ЗАСІДАНЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. С., ВІДБУВШОГО СЯ В ДНЯХ 11.—14. ПАДОЛИСТА 1918 Р. В ДОМІ У. Н. С. ПІД Ч. 83 ҐРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

(Дальше).

Пополудневе засїдане.

Пополудневе засїдане розпочалось точно о годинї 2-гій пополудни. Після програми наступила дискусія над всїми звітами дотичних головних урядників.

Підчас дискусії над звітом головного предсїдателя Г. Кривовяз запитав ся, длячого голов. предсїдатель їздив особисто полагоджувати справу відділу в Ембрідж, Па., де мешкає заступник головного предсїдателя, і яко такий міг сам справу залагодити. На се К. Кирчів відповів, що обставини так були склали ся, що члени 176-го відділу в Ембрідж жадали, щоби головний предсїдатель сам приїхав і справу розслїдив на місци та зробив порядок, тим більше, що заступник головного предсїдателя був членом даного відділу і потреба вимагала, щоби головний предсїдатель був присутним і полагодив спори поміж членами.

Посїм Н. Росолович домагав ся виясненя справи, длячого є ухвалено, що робітники друкарнї мають через рік 6 днів вакацій і за них має бути плачено.

Над сею справою розвинула ся ширша дискусія, в котрій забирали голос Р. Слободзян, Г. Кривовяз і М. Петрівський. По ширшій дискусії рішено і ухвалено одноголосно, що сю справу лишаєть ся і на будуче, однак на так довго, як се головний екзекутивний комітет буде уважати за відповідне.

Посїм В. Гришко поставив внесене, щоби звіт головного предсїдателя приняти до відома так, як він був прочитаний. Одноголосно принято.

Після того наступила дискусія над звітом головного рекордового секретаря. Позаяк нїхто з присутних не домагав ся нїяких пояснень, то Д. Капітула поставив внесене, щоби звіт головного рекордового секретаря приняти до відома так, як був прочитаний. Одноголосно принято.

За сим голов. предсїдатель дав під дискусію звіт головного фінансового секретаря. Присутні урядники хотїли приняти дотичний звіт до відома без дискусії, однак С. Ядловський попросив о голос і розяснив справу опікуна чужинецького майна у Вашінґтонї, та критичну справу грошеву, яку спричинила пануюча епідемія. Рівнож пояснив справу похибки, яка була в фондї сирітськім (меньше о $1.079.70), що власне становило ріжницю межи контрольною комісією а книгами фінансового секретаря (гляди повисший звіт предсїдателя контрольної комісії). Відтак Р. Слободзян поставив внесене, щоби звіт фінансового секретаря приняти в цїлости, як був прочитаний. Одноголосно принято.

На внесенє Г. Кривовяза звіт головного касієра принято до відома одноголосно.

Посїм розвинула ся дискусія над звітом головного опікуна Українського Молодечого Союза. По короткій дебатї Д. Капітула поставив внесене, щоби звіт головного опікуна У. М. Союза приняти до відома, як був прочитаний. Одноголосно принято.

З причини, що справа друкарнї „Свободи" вимагає окремої дискусії, В. Гришко поставив внесене, щоби тимчасом звіт завідателя „Свободи" принято так, як він був порчитаний. Одноголосно принято.

Посїм С. Ядловський поставив внесене, щоби засїданя розпочинали ся точно о 9-тій годинї рано і щоби тривали до 5-тої пополудни, з півторагодинною перервою на обід. Принято.

На сїм закінчив ся перший день нарад, о годинї 5.20 вечером.

(Дальше буде).

ЖЕРТВИ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА НА УКРАЇНСЬКИЙ СИРОТИНЕЦЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

Алентавн, Па. Членицї сестрицтва Пресв. Діви Марії, від. 151, зложили: Параня Лаґоцька $2.00; Марія Кріль, Катерина Мешко, Параня Мешко, Марія Бобеляк, Анастазія Кіцак, Катерина Хома, Марія Цибуляк, Іван Климань і Марія Крайник по $1.00; Ксеня Турчин, Катерина Турчин, Марія Ферин, Катерина Цюрко, Катерина Мацїна, Анна Турчин, Катерина Стенчук, Катерина Нирка, Марія Сасак, Анна Кулак, Марія Шухар, Анна Демчко, Зофія Цяпко, Анна Кульпа, Параня Шабат, Паля Куземчак, Анастазія Кравець, Анна Перун, Параня Слота, Параня Гоcько і Марія Лесик по 50 цнт.; Параня Махуляк, Ксеня Пекусь, Катерина Цюрко, Марія Ценка, Анна Куцаба, Марія Кушнір, Анастазія Ануцак, Катерина Бохно, Марія Хамуляк, Катерина Бішко, Параня Сухина, Анна Котовська, Марія Мудрик, Ева Біленко, Антошка Паланиця, Розалія Моркович, Юлія Саврук, Юлія Мороз, Цецилія Кельбер і Анна Фартух по 25 цнт. — Разом $26.50

Ню Йорк, Н. Й. Анна Водяна, членица 144-го відділу, зібрала від гостий на сьвятах $3.50
(В числї 14-тім „Свободи" була виказана квота $26.20, отже 144-тий відділ У. Н. С. зібрав загалом $29.70).

Савтпорт, Конн. Члени тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, зложили: М. Ванат, Н. Ґайда, П. Дутко, І. Чаплинський, І. Шурко, Ю. Ярошевич, М. Ґудзік, Н. Ґоґоль, Ю. Ґоґоль і С. Ванат по $1.00. — Разом $10.00

Сайксвіл, Па. На зазив о. Йосифа Шакалея в церкві Пресв. Тройці зложили (гроші надіслав уряд 401-го відділу У. Н. С.) $20.00

Елізабет, Н. Дж. Члени 65-го відділу зложили: В. Левчик і К. Лопушанський по $1.00; Д. Ванат, М. Процак, Г. Боднар, Л. Молчан, І. Зуб і І. Сьвітич по 50 цнт.; А. Лесняк, Т. Мотичка І. Курдила, М. Андрійпів, Т. Полянський, В. Шутяк, О. Зизяк, І. Сокира і Д. Щерба по 25 цнт.; Й. Гільків і Т. Голубівський по 10 цнт.; І. Кухар 5 цнт. — Разом $7.50

Іст Гамонд, Інд. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 107, жертвувало зі своєї каси $10.00; поодинокі члени сього братства зложили (збіркою заняли ся пп.: Йосиф Мудрий, предсїдатель і Козма Остаф, секретар братства): К. Остаф, Й. Мудрий, Т. Папуґа, Н. Ґиба, Д. Корнафіль, Д. Мищишин, І. Мищишин, А. Бек, А. Миленький, М. Біндас, М. Сушко, М. Димитрик, Ф. Добровольський, В. Присташ, С. Роп, В. Давидів, Н. Пахолик, А. Крупа, В. Куземка і П. Вірміський по $1.00; Анна Муха, Юлія Дуда, Ф. Пімінський, Ю. Буєрський, Ю. Пукало, А. Іванцьо, І. Ворло, М. Галабуник, Й. Біндас, Й. Кимохевич, Т. Сивуйко і С. Тіміський по 50 цнт.; Н. Процаник, І. Волючак, Д. Лацик, Н. Установський, С. Вусик і К. Струтинський по 25 цнт. — Разом $37.50

РАЗОМ $105.00.

В ч. 22. „Свободи" оголошено $979.76.

ЗАГАЛЬНА СУМА $1.084.76.

В. Левчик, гол. касієр. У. Н. С.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ

$50.00 НАГОРОДИ

дам тому, хто подасть менї докладну теперішну адресу мого мужа МИХАЙЛА ГЕВКО, родом з Дусанова, Перемишлянського повіту, котрий тому 5 літ перебував в стейтах Кентоки і Вест Вірджінія. Є він малого росту, з рудавим заростом і має значне знамя на шиї, з правого боку. Єсли до місяця не одержу про него жадної відомости, то подам о розвід і віддам ся за другого. Голоситись на адресу: ANASTASIE HEWKO, c/o A.U.Exchange, 520 E. 6th St., New York, N.Y. 24-5

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаєсь).

Інтересованих повідомляю, що мій теперішний адрес є слідуючий: 16ч24

JOHN J. ARDAN,
603 Deacon Street, Scranton, Pa.
Bell Telephone 1798 R.

Пошукую свого брата НИКОЛУ РОКИЦЬКОГО. В послїдних часах перебував в Ню Йорку, Н. Й. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголосити ся до: W. ROKECKI, Box 131, Thorpe, W. Va. 24

Пошукую свою жінку КАРОЛІНУ ВІЛЬЧИНСЬКУ, з Яворських, з Потока Золотого, повіт Бучач, Галичина. Перед трома роками виїхала з Мілвокі, Віс. з Грицьом Лигирдом і по нинішний день нема чутки про неї. Хто би про неї знав, або сама Каролю, прошу написати: FRANK WILCZYNSKI, 21 Bessett St., Albany, N. Y. 23-5

Пошукую ПРОКОПА МОСКАЛЯ, родом з Липиці, повіт Рогатин, Галичина. Перед роком перебував в Торонто, Канада. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголосити ся до: S. PANASIUK, P. O. Box 798, Stamford, Conn. 22-24

Пошукую свого товариша ДМИТРА СЛИЖУКА, і свого шваґра ПЕТРА ВОЛОЧАНСЬКОГО, з села Заріче, повіт Богородчани, Галичина. Товариш перебував в Нюарку, Н. Дж., а шваґер в Вінніпеґу, Канада. Хто би о них знав, або вони самі зволять зголосити ся до: MIKE BOHOSLAWIC, 128 Evergreen St., Dubois, Pa. 22-24

Пошукую АННУ ПАПІРИНУ, з села Ферелїв, повіт Рогатин, Галичина. Має перебувати в Пітсбурґу, Па. Хто би про ню знав, або вона сама, прошу зголосити ся, а дістане $5.00 нагороди. Адреса: NICHOLAS KUSHNIR, 132 Race St., Elizabeth, N. J. 22-24

Пошукує ся ДІРІҐЕНТА МУЗИКИ, Українця. Нагода до поплатного заняття. По близші поясненя прошу голоситись на адресу: LUCAS SAMBORSKY, Box 457, Woonsocket, R.I. 22-5

Пошукую свого брата ФЕДОРА і ДМИТРА САРАКУНА, з села Остриня, повіт Товмач. Тому пару лїт вони перебували в Ст. Джосеф, Мо. Хто би о них знав або вони самі, прошу ласкаво зголоситись на адресу: MAJK SARAKUN, 414 Michigan Street, St. Joseph, Mo. 20-25

Де є мої краяни: Василь Матвейко, з села Славна, повіт Зборів. Має перебувати в Канадї; Михаїл Настасюк, з села Риків, повіт Золочів; Станїслав Михалевський, з села Зарудка, повіт Зборів. Хто би о них знав або вони самі, прошу зголосити ся на мою адресу: MIKE PETRYK, 274 Monmouth St., Jersey City, N. J. 24-35

НА ПРОДАЖ 150 акрова фарма за $2.500. 30 акрів орного поля, добре виробленого. Добрий дім, нова стайня, корн бари і курник. Фарма в дуже виrідним місци, 3 милї від міста, до школи 3 мінути ходу. Половина готівкою, решта на сплату. Зголошувати ся до: THEODORE SEMKOW, Colchester, Conn. (Router). 21-25

ФОНОҐРАФ, з кабінетом, вартости $75.00, враз з 22 рекордами Колюмбія і Віктор, в зовсїм добрім станї на продаж за $20.00. Голоситись: 621 E. 6th St., Room 1, New York, N. Y. 18-30

ПОТРЕБА ФАХОВОГО БУЧЕРА. Мусить уміти говорити по анґлійськи. Добрі условя. Голоситись: BASIL KOSTECKY, 79 Somerset St., Plainfield, N. J. 24-26

НА ПРОДАЖ склеп, бучерня і ґросерня, склад аптекарський з медицинами Йогана Новака з Шікаґо. Бизнес вироблений, в добрім місци. З причини самотности не можу тримати сей бизнес. Хто хотїв би відкупити, нехай пише до: JOSEPH STEC, 12203 Plover St., Lakewood, O. 21-25

КУПУЙ ТЕПЕР, ДЕШЕВО! Дім, фарму, льоти. Готівкою або за доляра тижнево. Околиця подобаєсь тобі, РУЧИМО. Працю одержиш. Прийдь переконатись, або пиши до: SLAVONIAN COMPANY, 309 Broadway, Suite 210, New York City. Аґентів потребуємо всюда. 18-29

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Посмертна згадка.

В суботу, 22. с. м., у Нортгемптон, Па., померла по тяжкій недузї на запалене легких Марія Кузів, жінка місцевого пароха, о. Михайла Кузіва. Осиротила четверо дрібних діточок. Покійна була дочкою звісного шамокінского патріота, п. Івана Глови. Похоронний обряд відбув ся у вівторок в Нортгемптон, а тлінні останки помершої перевезено до Шамокін, Па., і там в середу похоронено на місцевім українськім цвинтари. Осиротілому мужови, діточкам, батькови і цілій родині бл. п. Марії Кузів засилаємо вирази щирого співчутя. Земля пером Покійній і вічна Її память!

107.444 жертв війни.

Міністерство війни оповіщує, що підчас війни згинуло 107.-444 американських жовнірів, чи то на поли бою у Франції, чи таки тут в таборах. На боєвім фронті впало 72.951, а 34.493 вмерло в таборах у Злучених Державах.

Чужинцї мають платити 8% податку від свого доходу.

Чужинцї, які перебувають в Злучених Державах, мусять платити 8% податку від свого доходу, хиба що підпишуть цертифікат, що вони рішучо не мають наміру повертати до свого рідного краю.

Іміґранти, які такий цертифікат підпишуть, будуть платити такі податки, які обовязують американських горожан (то є, нежонаті і ті, котрих родини є в краю, платять податок від річного доходу поверх 1.000 дол., а жонаті від річного доходу поверх 2.000 дол.).

Чи іміґрантам, які підпишуть цертифікат, що вони позістануть на стало в Злучених Державах, заборонять виїзд зі Злучених Держав, чи евентуально власти зажадають від таких на случай виїзду лише додаткового заплачення податку чужинецького, сього віст близше не подають.

Викази податкові мають бути виповнені і доручені властям до 15. марта. Друки на сї викази можна дістати в почтових урядах.

Нагнали пастора.

Пастор одної методиської церкви в Пасейку, Н. Дж., Самуїл Олівер, побирав за свої душпастирські обовязки дуже малу платню, отже був приневолений шукати якогось побічного зарібку. Йому вдало ся дістати позицію формана (настаника) в фабриці хусточок А. Гардена. Коли фабриканти не хотіли згодити ся на скорочене годин праці і на підвишку платні робітникам, пастор Олівер вийшов враз з другими на страйк і промовляв на кількох мітінґах страйкарів. За се тростиці згадані церкви виповіли Оліверови місце пастора. Уступаючи зі свого душпастирського становища, прогнаний пастор сказав: „Видко, що християнському проповідникови не вільно помагати своєму ближному".

Заказ уживаня червоного прапора.

У нюджерській палаті послів, в Трентон, посол Мур вніс дня 25. с. м. законопроект, на підставі котрого уживане червоного анархістичного прапора буде вважати ся великим проступком. Проєкт Мура попер горячо провідник демократів Баррет, і посол Варнер, після чого палата послів приняла його одноголосно.

Вілсон є за зворотом зелізниць.

Джодсон Велливер, вашінґтонський кореспондент нюйорського „Глоба", доносить, що президент Вілсон є за зворотом зелізниць приватним підприємствам і що зворот наступить десь в липни 1919 року.

Пенсильванія „суха".

Пенсильванійський сенат у Гарісбурґу ухвалив дня 25. с. м. 29 голосами проти 16 резолюцію низшої палати, потверджуючу додаток до державної конституції про прогібіцію. Низша палата (палата послів) ухвалила сю резолюцію ще перед трома тижнями. Пенсильванія є отже з черги 45-тим стейтом, який заявив ся за загальною прогібіцією в Америці.

Обмеженє скількости алькоголю в лікерах.

Судова комісія парляментарна рішила, що підчас прогібіції, яка починає ся 1-го липня 1919 року, всякі напитки не можуть містити в собі більше як ½% алькоголю. Хто буде продавати острійші напитки, той підлягае карі, а його маєток підпадає конфіскаті.

Підносять цїну за горівку.

Новий проект податковий змушує коршмарів піднести о пять центів цїну на кождім келїшку горівки. Сей проект накладає подвійну таксу на всякі острі напитки. Так приміром за гальон 100 - „пруф" горівки коршмарі платили доси $3.-20 податку, а тепер будуть платити $6.40. Кождий напиток, який заинмає 24% алькоголю, належить до лїсти „100-пруф". За гальон вина, яке має більше ніж 21%, а меньше ніж 24% алькоголю, платить ся $1.00 податку. Гальон вина, яке занимає більше ніж 14%, а меньше ніж 21% алькоголю, є оттаксований 40 центами. Гальон вина, яке має 14% або меньше, є таксований 16 центами.

Нюйорські лікарі проти прогібіції.

Медичне товариство лікарів нюйорського повіту, в нюйорськім стейті, заявило ся пораз другий проти прогібіції. Резолюція перейшла одноголосно. Один лікар, який атакував прогібіцію, заявив, що в будучині прогібіціоністи диктували би лікарям, яку рецепту вони мали би писати хорому.

„Нема пива, більше праці".

Ґубернатор стейту Мішіґен, який є сухим, заявив недавно в Ню Йорку, що де не продає ся пиво ані инші напитки, там красше йде робота і лїпше розвиває ся промисл. Він каже, що в його сухім стейті люди стоять далеко висше морально і просьвітно ніж в котрімнебудь мокрім стейті. В цїлім мішіґенськім стейті нема ані одного страйку, бо власти нагладять, аби всякі спори між робітниками і працьодавцями полагодити як найскорше.

Виновники в Ню Йорку.

Річний кримінольоґічний виказ за 1918 рік говорить, що в тім роцї в нюйорськім стейті ставало перед кримінальними судами 7.244 осіб, а перед висшими судами 50.072. Се є велике зменьшене злочинців. Рік передтим перед карними судами ставало 71.930 осіб, а перед висшими 67.969 осіб. Висші суди покарали в 1918 роцї 46.564 мущин і 3.508 женщин.

Стейт, де не говорять по анґлійськи.

В Злучених Державах є один одинокий стейт, де населене не говорить по анґлійськи. Се полуднeвий стейт Ню Мексико, який сусідує з мексиканською републикою. Населене говорить там по еспанськи, в школах примусова мова є еспанська, а й у соймі деякі посли виголошують свої промови по еспанськи. Се обурює шовіністичних Американців і вони тепер підносять сю справу публично, домагаючи ся, аби і в Ню Мексико заборонити всякі мови, а оставити лише анґлійську.

Арештовано „польського круля".

Дня 24. с. м. арештовано в Бостоні Яна Роговського, коли він хотів дістати ся до президента Вілсона до готелю Коплей Плаза.

Дня 25. с. м. поставлено його перед суд, обжалованого його о недозволене ношене оружа. Підчас ревізії найдено при нім 32-калїбровий револьвер, 60 патронів і ніж.

Після рапорту поліції Ян Роговський вийшов недавно зі шпиталю для божевільних. Роговскі заявив на поліції, що „мав намір спрятати президента Вілсона і доконати сьвіт". Ян Роговські заявляє, що він є „королем Польщі".

Злочинця перевезено літаком до вязниці.

Поліція в місті Дейтон, О., осягнула рекорд щодо ужитя літака до поліційної служби.

Поліційний інспектор і летун перевезли літаком вязня, Роберта Темплїна, обжалуваного о спроневірене, з Індіанаполіс до Дейтон. Подорож тривала всего одну годину.

ДАВ ПОЛЯКАМ СВОЮ КЕРВАВИЦЮ НА ВЛАСНЕ ПОНЕВОЛЕНЄ!

В дітройтськім „Дзєннїку Польскім", з 7. грудня 1918, є поміщена отся новинка, яка глибоко вразить серце кождого Українця і він з відразою буде відноситись до того чоловіка, який сьвідомо або несьвідомо поповнив каригідний злочин супроти рідного народу:

„Добрий примір зробив обив(атель) М. Маховскі, 353 Отіс улиця (в Дітройт). В суботу вечером дня 30. падолиста прийшло до його льокалю двох українців і нас двох Поляків, но і зачали українці нам видумувати, що лише вони мають право до Львова, а не Поляки. Але присутний Маховскі на се відповідає, що не пора на видумуване один другому, але діла нам потрібно і згоди, а тоді лише відзискаємо нашу вільну вітчину, а Українці свою вільну Україну.

„Дальше об. Маховскі каже до Українців: Котрий з них жертвує $1.00 на Україну, то Маховскі дасть $5 на Польщу. Но і стало ся, що Українці не мали виходу. Один з них, іменем Василь Гаврилюк витягнув $5.00; заміcть Україні жертвував на Польщу і сказав, що коли буде Українська колєкта, то дасть $50.00.

„Слідуючий Поляк, Якуб Мазур, жертвував $10, присутний М. Маховскі $5, хоч вже попередно жертвував $100.00... А. Раруг, колектор в тім окрузї".

* * *

Сумна історія. Сумна тим, що чоловік, який жертвував пять долярів на польський фонд, зве себе Українцем.

Ми ще не стрічали ніде в історії ані поза історією такого случаю, щоби хтось спомагав свого ворога, щоби в кровавій боротьбі давати ворогови матеріяльну поміч на се, аби ворог міг купити собі за сей гріш пальне оруже і побивати свого противника. А прецїнь таке стало ся в Дітройт.

Нас інформують з Дітройт, що Василь Гаврилюк є приналежний до парохії о. Михайла Ґурянського. Він походить з Галичини, де оставив жінку і діти. „Для справедливости — каже наш інформатор — треба додати й те, що ся сумна подія мала місце в коршмі Поляка М. Маховского".

Крім наведеного висше, ми не маємо про Василя Гаврилюка жадних близших інформацій. Тай не потрібно. Нам вистарчає знати, що Василь Гаврилюк уважає себе за Українця, що походить з Галичини, що має там жінку і діти.

І на основі наших інформацій ми спитаємо Василя Гаврилюка, що спонукало його давати матеріяльну поміч Полякам?

Чи Василь Гаврилюк не знає, що нині ціла Галичина, Холмщина, Полісе і Волинь купають ся в крови, яку проливає український нарід в обороні своєї вітчини перед польськими імперіялістами?

Чи знає Василь Гаврилюк, що американські Поляки збирають 10,000.000 долярів на оборонний фонд і пересилають ті гроші до Варшави, а Варшава купує за ті гроші оруже і посилає вбивати тим оружем галицьких, холмських і волинських Українців?

Чи знає Василь Гаврилюк, що той 10-міліоновий польський фонд, на який він сьвідомо або несьвідомо зложив своїх пять долярів, є призначений на поневолене Українців, Литовців і Білорусинів?

Чи знає Василь Гаврилюк, що нині ціла його рідна українська Галичина зрошена українською кровю, засіяна українськими трупами, які впали жертвою польського оружа, закупленого за гріш того фонду, на який він зложив своїх пять долярів?

Може в Галичині від польської кулі впала трупом жінка або дитина Василя Гаврилюка, а він про се не знає і дає свою кервавицю на свое власне поневоленє!...

Гей, раби, раби! Коли ви людьми будете?

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

М. С., Ню Йорк. — Їх імена і адреса є: Матвій Курйца, Іван Мазиса (Сталь) і Григорій Смоляк — 6 Wright St., Auburn, N. Y.

Т. С., Лодай, Н. Дж. — Кабінет Злучених Держав складає ся з 10 членів, крім президента Вудрова Вілсона, який є також премієром; іменно: Роберт Ленсінґ, міністер заграничних справ; Картер Гласс, міністер фінансів; Нютон Бейкер, міністер війни; Тома Ґреґори (вніс резиґнацію і резиґнацію принято, але на його місце ще нікого не назначено), міністер справедливости; Олберт Берлсон, міністер почт; Джозефус Даніелс, міністер фльоти; Франклін Лейн, міністер внутрішних справ; Девід Гавстон, міністер рільництва; Вілїям Редфілд, міністер торговлі; Вілїям Вілсон, міністер праці. — Щодо стейтового правительства в Ню Джерзи, сенаторів і їх імен, то Ви довідаєте ся з книжки: "Instructions, how to obtain Citizenship", яку купите в кождій книгарні, або від людий на місци, бо тепер в стейтови правительстві наступили великі зміни.

П. Е. Д., Честер, Па. — Ваші вірші, коли вів надаєть ся до друку, поміщаємо безплатно.